

308352

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.
సంపుటము ౧

జెన్న పట్టణము 1914 సం॥ డిసెంబరు నెల 18 వ తేది శుక్ర వారము

No. 248
సంచిక ౨౪౩

ఆంధ్ర సాహిత్య సంవత్సర పుష్కర సభ ప్రధానము.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు వరమామృతము

ప్రతివారము వలకు పలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రము

గల నొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్లు బాపును.

పార్శ్వపు నొప్పుల బారకొనును. పొట్ట పొగొట్టును

పవనముల కలచే హిందూ జేశమును

తయారు చేయబడు మంచిమందు.

మహాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

శంకరాచారి మాత్రమే మౌఖికము గలది

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 109, ఫోటో బొంబాయి. లేక, 6, 7 తంబుకెట్టికి, బాద్మిటవన. మద్రాసు.

అల్లెతెలుపులమున కోర్వని కోడండ ప్రలాపము.

1914 సం॥ డిసెంబరు 81 తేది లోపల ఆంధ్రా
సంపుటాది వచనము.

శ్రీమదాంజనామృతము ప్రతిదినమును
వందల సంవత్సరముల పంచితెలుపులకు ఒక్క అణా తలపా
లికైన పంపునాది వచనముగా పంపుదునని ప్రవచించి
యుంటిమి. దీని సాదలకు కన్న మెముండుటచేత అంజనా
లికైన పంపునాదికి ఈ డిసెంబరు 81 తేదీనకు ఉచితము
గా పంపుచును. ఈ కృత్యమును గృహచేయవచ్చు. ఇంకా
పియా యుద్ధచరిత్రమునకై డిసెంబరు 81 లోపున కేసును
రిజిస్టరు చేసికొనునాదికి ఒక్క అణా మాత్రము తలపాళిగలది.
కోడండ ప్రలాపము గోడ యుద్ధచరిత్ర ప్రకటనకు, ఆంధ్ర
కావ్య పరిపరచును.

చిరునామా:— సుపీరియరు నాన్ కంపెనీ.

పోస్టువాక్కు 167, మద్రాస్

నల్లభీమ పాకశాస్త్రము.

ఇయ్యోజా చాక్రం యిఫ్. డి. యన్. డి. గోపాలయ్య
గారిచే వ్రాసిన భాగమునది తీర్పుచేయబడినది. 8 భాగ
ములు కలవు. 1 భాగమునందు అనేకవిధములైన అన్నములు,
విభాగములు, చేయుకొనుముగలవి. 2 భాగమునందు ఊరగా
యలు పచ్చళ్లు కోరింగిలు ఇంకను భాగమునకు కావలసిన
అనేకవిధములు కలవు. భాగమునందు పిండికంటలు చేయ
కొనుముగలవి. వేయెల్ల విధి పాకమునకు కావలసిన యా
వత్తులను. ప్రతియింట నుండవలసినది.

240 పేజీలగ్రంథము. క్యాలెండ్రోలైండు ప్రతి 1-కి ధన
1-8-0; పోస్టు ఖర్చులుసహా 1-11-0. పగటియందు
వేయిక్కిరిగినదియ చెప్పిన ప్రకారము ప్రతి పేజీయొక్క
వివర కథలు.

240 పేజీలు. మేలుకొనితములు, క్యాలెండ్రోలైండు
ప్రతి 1-కి ధన 1-4-0; పి. సి. ఖర్చుతో 1-8-0. రెండు ప్రతులు
పోస్టుఖర్చులతో 2-0-0 మామిలాసము:—

మధురవాణి పుస్తకాలయము,

25, సమ్యాక్వోరు వీధి, మద్రాసు.

MESMERISED TALISMAN.

సంజీవరత్న

దీని ప్రభావమత్యంతము. త్వరపడును.

1 సంజీవరత్న యా 1-2-0 అ మాత్రమే పోస్టేజీతోసహా.

యా రత్నయొక్క ప్రభావమును గూర్చి అనేకులు మారు
మంది అభిప్రాయములకు పంపియున్నారు. వానిలో ముఖ్య
మయిన అభిప్రాయము. దాక్టరు ఎస్. ఎస్. కామ్రే. ఏ. వి.
డి. గారి అభిప్రాయము.

"Ynor Sanjeevi is found to be of great use to me. Its
effect in my case is indeed magical. Now I am success-
ful in things in which I am very unfortunate and I am
recommending it to all my friends"

Yours faithfully,

(Sd) Dr. M. N. Sastri A. V. D.
Manager, N. R. S. Ayurvedic Dispensary,
Kamalapuram (Cadapa Dt.)

Apply at once to:-

P. Raghava Janardhana Rao,

Mesmerist, ONGOLE.

పి. రాఘవజనార్దనరావు.

మెస్మిస్టు, ఒంగోలు.

కస్తూరి.

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సందికి, బాలింతకోగములకు,
వాతములకు, చిక్కలిష్టల జబ్బులకు పుష్టికస్తూరి యుపయోగ
మైన మందగి పర్యవేదిక తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము
కన్న విలువగలదివేతను నవనర సమయములందు దొరకుట
చుష్టము. మా డిపోజుదగి కస్తూరి, యిం దితర పదార్థము
కేవలము కేర్పబడవు. ఇంతవరకు మాతావు నుండి కొనిన
వాగుల కేవలము తెలిసియున్నది. కొనని వారొక సారి
పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలిసి
కస్తూరిని గొని మోసపోకు. తులం 1-కి రూ. 80-0-0

ఆదివచ్చికాన లేక జిన్ను

తులం 1-కి రూ. 3-4-0

గోరోజనము

తులం 1-కి రూ. 5-8-0

దంతచూరము

జిప్సీ 1-కి 0-2-0. 12-కి రూ. 1-2-0

ఈ దంతచూర

ముఖా పంపు త్రోవ

ముటవలన చిగురు

గట్టిపడును. చిగుళ్లు

నుండి రక్తము ప్ర

వించుకుండును. నో

టిమద్గంధము లేక

యుండును. పంపు

ముత్యముల నలే

తెల్లగానుండును.

అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడు చున్నది. సర్వ

సామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫోటో బొంబాయి.

6-7 తంబుకెట్టికి, మద్రాసు.

శృంగార నైషధము.

దీనికి నాలుగవ 'నైషధం విద్యనాథమ' అను శ్రీహస్తవి సంస్కృత నైషధము. దీనికి కర్తయో కవి
పార్వభామకవి శ్రీహస్తమే. అనైషధమునకు విది చక్కని తెలుగు. తెలుగు మాత్రమే కాదు; (మూలమందలి)
రసము పోషించియు, కలంకారము పూషించియు, హాసిత్యం వాడించియు, సహాచిత్యము వదిలించియు,
న్నట్లు వారి కవి చక్కపు తెలుగు. శ్రీ హస్తవి నైషధమునకు శ్రీహస్త తెలుగు శృంగారముగలదే విది శృం
గార నైషధమయ్యెను. కవిచక్కవర్త రిద్దరి కవిశాస్త్రుల సమయము గలది, వెలసియున్న యీ కావ్యరత్నమందలి
రసభావ పుష్పము, అర్థచమత్కృతియు, కష్ట వాదైచ్చిత్వమును అసద్భిజములు. ప్రాత్ర ప్రతులను బోలెరించి వెక్కి
కోవములకు నవరించి యొక్కొక్క పద్యమునకును గద్యమునకును టిక, తాత్పర్యము, ఉదాహరణము, వ్యాకర
ణము, నిర్మలములు మొదలుగా నందందు కలయునని యెల్ల వ్రాయబడి యున్నవి. చేతి కిందికగానున్న చిన్నవైజ్ఞా
నీకలి కావ్యములు సాగవైస పటములు, మంచి కాలికొలెందు, దీనికి గలవు.

మరి అంతకుదీనినా వ్య. 2-3-0.

వలయువారలు:—

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీ,

అనంతా ముద్రాలయము, బ్రాడ్వే, మద్రాస్.

న త్త మ
గు డ్ద ము.

మాతాశ్వుత చందాచారులకు మాధవనిదానము తప్ప మిగత గ్రంథములన్నియు యాసానాకి
బాహుగదాల తగ్గించి యిచ్చబడును.

కృపందరు.

చక్కని పబ్లికేషన్స్ సీసా 1-8 0-8-0 దజను 1-8 రూ. 5-4-0

పండ్లపాడి

దబ్బీ 1-3 0-2--0
 దజను 1-3 1-2-0

అన్ని చోట్ల వికరమంపరములు, మంట, కీటలాగు ఈచితమున పంపబడును.

104, ప్రేమికోద్య, ఛోర్లు, బొంబాయి. కా. 6-7 సంబుస్సెట్టిని కి, మదరాసు.

* అమ్మతాంబవము ప్రాచ్యుడేత మూలికల సంప్రదించే హిందూ దేశమగును పితృముచేయబడిన లోక
 స్వాతితైననుండు. ఇక్కడేవును తయారగుచున్న శ్రోతృమందుగాను. పదిహేనేడుగా దేశమునం
 తలను వాడుతలో నుండి మెళ్ళును బొందిన వివ్యావృత్తము. చర్మముపైను రాచిన తోవలికి
 పించి లోపలి నొప్పులు సూలము గోగలవు. పృథివారము వేలకువేలు వికలయము.

గుణమీయనిచో

కేటాగు ఉచితముగ పంపబడును.

ఏలూరు, కృష్ణా జిల్లా.

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మాండపురాణము.

(4-12-14.) జనమంచి శేష్వాదిశర్క,
తెలుగుపండితుడు, ముల్లసినపల్ హనుమంతులు, కడప.

నూతన రోమసంహారి.

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘ.

ఈ మాత్రమే రోమ సంపాదక
ఒకతూరి ఉపయోగించుట
వలసి చేమామందలి యే
భాగమునయుండు రోమ
మును సామెపుతేక తుద్ధము
గాను యెటువంటి మచ్చ
లులేకయును బాధలేక
యును నివర్తించును.
చరమముయొక్క స్వభావ
మైన రంగును కాంతిని
పోగొట్టక చేయు (హాక్)
ఇది ఒకటే.

నల 2 బిళ్లను పెట్ట 1కి రూ 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 4 అలాలు
8 పెట్టెలు రు. 2-10-0 తనాలకర్చు 0-6-0
పలమువారు:- ఆర్. వి. చండిట్ లిండు కంపెని
నెం 6 బండరున్నీ ముదాను.

శ్రీకాళహస్తిమాహాత్మ్యము.

రెండవకూర్పు.

“మృతిమతియైన యాంధ్రకవి భూర్జుటి కల్పల కెట్లు
 కల్గెనీ, యనులిత మాధురీ మహిమ” యని శ్రీకృష్ణదేవరాయ
 లచే శ్లాఘించఁ బడినది. ఇప్పుడు రెండవకూర్పు చక్కఁగ నుప
 రించి నెద్దయశురముఁజూచో ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణమును
 కుబ్జదావిబయన వాటికఁ గువలె ముద్రించఁ బడినది. ఆంధ్ర
 వాల్మీకి రామాయణము కృతికర్తలగు బ్ర. శ్రీ. వావిలికొలను
 కుబ్జరావుగారు వ్రాసిన బీకయు దీనికిఁ జేర్చబడినది. ఇంక
 ి కాళహస్తి నీర్మూలనపటము గలదు.

ఉపము కాలికో పెల 1-0-0 పూక్తికాలికో 1-4-0
 జుజు ప్రతులొక్కసారి కొనుపారికి 1 0-0 గు 0-4-0 అ
 వంతున గ్రోసివేతుము. చలసివవారు.

శ్రీరామజయమందిరము.

తీసువచ్చి కేజీ, మద్రాసు అని వ్రాయవలయును.

బళ్లారి నరసవిద్యోగిని నభవారు

డిసెంబరు 19 ది తేదీవారం రాత్రి 9-80 గంటలకు

ప్రహేళనాటకమును

తాతా మునియప్పకవిగారు చెంగబజారు హాల్ లో వాడకొనబడు బాల్స్ తిరుగుబాటు హాలులో ప్రదర్శించెదరు.

టెన్రుక హాలులో శ్రీలక్ష్మి ప్రత్యేకముగా తున్నీలమీ దినే ధలము తేర్చునుపదవియొక్కది.

ఎల్లకట్టకు దీపములు పంకాలు ఆమర్చబడియున్నవి.

టిక్కెట్లధరలు మామూలుప్రకారమేను.

రావుబహదరు సి.హెచ్. గారు బి. మాధవరావు క్రెసిడెంటు, జనరల్ మేనేజరు.

ఆఫీసు: నెం. 215 గోవిందప్పనాయనివిధిలోనుండు శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ ధర్మసత్రము.

స్థానిక వార్తలు.

కాలమానస్థితి:-నిన్న సగికోష్ఠస్థితి 81మాత్రలు, అధిమాన్వస్థితి 72మాత్రలు.

దీపములవేళ:-నేడు సాయంకాలము 6-14 గంటలకు రేపుసాయంకాలము 6-15గంటలకు దీపములు వెలిగింపవలయును.

కడపప్రజరీ డిప్యూటీ కలెక్టరు:-డిప్యూటీ కలెక్టరు ఎస్. వాసుదేవరావుగారు నెలవునుగిసి రాంగూనే కడపప్రజరీకి నియమింపబడిరి.

మదరాసు మహాజనసభ:-రాంగోపు హైందవ జాతియమహాసభకు ప్రతినిధులను నిర్ణయించునిమిత్తము ఈనెల 24-న తేదీ గురువారమునాడు ఈసభవారు సాయంకాలము 5 గంటలకు సభాభవనమున సమావేశ మగుదురు.

వరంగిలొండ కాలక్షేపసభ:-హైందవతల బాలక పాఠశాలలో జరిగినవారము సాయంకాలము 4 గంటలకు పి. సవాళివశీష్ఠగారు "మెయిస్సొరుళ్ళయనారు చరిత్రము"ను గూర్చి ప్రసంగించి కాలక్షేపము చేయుదురు.

ఏ. బి. ప చమపాఠశాల:-మ్యూనిసిపాలిటీవారి పాఠశాలనిమిత్తము రెండు గదులను కట్టించి యిచ్చిరి; క్రీడాప్రదేశమును వివిధచేసికొను నిమిత్తము కొంతసలముకూడ వొసంగిరి. ప్రాతకటకమునకు మొన్న ఆవిధిసెంటుమ్యుగారు ప్రవేశోత్సవమును నిర్వహించిరి.

నిమ్మజాత్యుద్ధారక సంఘము:-ఈ సంఘము వారి యాజమన్యముక్తింద పుణ్యనతోపునందలి సంఘమువారి పాఠశాలలో 20-నతేదీ యాదివారమునాడు తెల్లవారి 8 గంటలకు స్వయంసహాయపద్ధతినొగ్గొచ్చిబ్రహ్మసందస్వామివారుపర్యవేషించెదరు.

సుగూరి విలాససభ:-ఈ సభవారు విక్టోరియా హాలులో రేపు తేదీవారము సాయంకాలము 6 గంటలకు ఆట మకున "డెయిన్ ల్యాండ్" నాటకమును, ఎల్లుండి యాదివారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు తెనుగున "సావిత్రి" నాటకమును ప్రదర్శించుదురు.

సాంఘిక సేవకసంఘము:-ఈనెల 18-న తేదీని తీర్మానింపబడిన ప్రకారము తిరిగి ప్రకటించు పర్యంతము ప్రతి యాదివారమును సాయంకాలము 5-30 గంటలకు హైలాపుర, బ్రాడ్వీగోడ్డు, రానెడీ హాలులో వాడకభా సమావేశములు గావించుచుండుదురు.

చెన్నపురి వైద్యశాలశాల:-మేజరు మిల్లరు, ఐ. ఎమ్. ఎస్. గారు కళాశాల ప్రధానోపాధ్యాయులుగా పని చేయుననిమిత్తము నియమింపబడి యీనాడు చెన్నపురికివచ్చి మేజరు సిల్వాన్ గారి యొద్దనుండి చార్జీ తీసికొనిరి. మేజరు మిల్లరుగారు కన్నలు గిఫ్టుగారికి బయలుగా పరితృకసంఘాధ్యక్షులుగా గాంగూడ నియమింపబడిరి.

పిన్నాగులక్లబ్బు:-రేపుసాయంకాలము 4-50 గంటలకు ఆవియప్ప కాయకవిధి నెంబరు 125 గృహమునందు ఈక్లబ్బువారి సాధారణసభయొక్కటి సమావేశమగును. "ఆస్తి భావమే జయమునకుమూల" ముఖవిషయమునుగూర్చి కి. కేంకటస్వామిగారిక పత్రికను చూపుదురు. పచ్చయప్ప కళాశాలకు సంబంధించిన పి. ఎస్. శ్రీనివాసాచారియార్, ఎమ్. ఏ. గాగ్లగానవాదిపర్యాయ వహించుదురు.

వేగురిలోక్లబ్బు:-ఈ రాజధానియందు, ఈడిసెంబరు నెల 12-న తేదీలో సంతమైవారములో ఆంధ్రపురముజిల్లాలో 9 గురికి పేరుతెలిసిరిరు చనిపోయిరి; ఉత్తరాగ్రామముజిల్లాలో 4 గురికితెలిసి 9 గురు చనిపోయిరి; బళ్లారిజిల్లాలో 43 కికి తెలిసి 38 గురు చనిపోయిరి; దక్షిణకానడాలో 2 కికి తెలిసి 6 గురు చనిపోయిరి; కోయంబత్తూరులో 10 మందికితెలిసి 6 గురు చనిపోయిరి; నేలమలలో 9 కికితెలిసి 8 గురు చనిపోయిరి; తిరుచనాపల్లిలో 10 మందికితెలిసి 4 గురు చనిపోయిరి.

నిమ్మజాత్యుద్ధారక సంఘము:-ఈ సంఘము వారు ఈ నెల, 30, 31 తేదీలలో ఆంధ్రగృహ హాలునందు రెండు బహిరంగ సభలు గావించెదరు. మిస్టర్స్ సరోజినీ నాయుడు మైనూరు వాస్తవ్యురాలగు శ్రీమతి రంగయ్య, సర్. జి. ఎస్. చంద్రకర్కార్, గౌ. కేశవ పిళ్లగారు మొదలైన మహామహులనేతలు సంఘాధ్యక్ష కార్యములను గుఱించి యపవాదముల నొసంగుట కంగీకరించిరి. సంతాపిపతి గౌ. సర్. సి. శౌకర నాయరు గారి సభాకార్యములను స్వయముగా నిర్వహించుదురు. ఇతర ప్రాసంగికముల పేరు లికవివాద వివరింపబడును.

ఒక విద్యార్థి యాత్మహత్య చేసికొనుట:-వెరంబూరు వాస్తవ్యుండును, పచ్చయప్ప కళాశాలలో ఇంటర్మీడియేటు విద్యార్థి యైనగు లక్ష్మణుండును పేరుగల బ్రాహ్మణబాలుండు, ఈ నెల 15-న తేదీ సాయంకాలము తెల్లడింపబడిన ప్రకారము ఎచ్చుకోలు పరీక్షలో వాను కృతార్థుండుకావండు కత్తంత విచారగ్రస్తుడై మఱునాటియడదము నుండియంతిదండ్రులకుకనబడకుండెను.నిన్న తెల్లవారుజామున వెరుంబూరు కన్యాయమృగోవిల చెఱువులో నతనికేదోమము కనుగొనబడెను. పోలీసువారికి సమాచారము తెలియగానే వారు కేసునును వైకీత్రీయించి మరణకారణవిచారణచేయుగా దానివలన "ఆత్మహత్యచేసికొనునిమిత్తము చెఱువులో బడి మునుగుట వలన ప్రాణముపోయె" నని తీర్మానింపబడెను.

ఆంబులెన్స్ విద్యార్థిపరీక్షకులు:-నెయింట్ బాన్సు ఆంబులెన్స్ ఆర్స్ నియోమను దక్షిణ హిందూదేశ కార్యస్థానముయొక్క యధ్యక్షుండు, డాక్టర్ యూ. రామ రావుగారిచే తీర్చిచేయబడిన మూడవగుంపు విద్యార్థులను పరీక్షించినందుకు ఈ క్రింది డాక్టరులకు కృతజ్ఞతా పూర్వక మైన యభినందనముల వాచరించు చున్నాడు:-మేజరు ఏ. చామర్స్, ఐ. ఎమ్. ఎస్., కప్తాను జి. ఎమ్. సిక్స్, ఐ. ఎమ్. ఎస్., డాక్టరు వి. టి. కొర్కె, ఎమ్. ఆర్. సి. పి. డి. టి. ఎమ్, డాక్టర్ ఏ. ముత్తుకృష్ణరెడ్డి, బి. ఏ., ఎమ్. బి. సి. ఎమ్, డాక్టర్ ఆర్. సి. కృష్ణస్వామయ్యర్, ఎమ్. బి. సి. ఎమ్, డాక్టర్ జి. రామచందర్, ఎమ్. బి. సి. ఎమ్, డాక్టర్ ఎస్. సుబ్బయ్య, ఎమ్. బి. సి. ఎమ్, డాక్టర్ జి. వారాయణ స్వామి మొదలియార్, ఎల్. ఎమ్. ఎస్., డాక్టర్ వి. ముత్తు వెలుపిల్ల, ఎల్. ఎమ్. ఎస్., డాక్టర్ టి. పి. సుబ్బారావు, ఎల్. ఎమ్. ఎస్.

చెన్నపురి యన్నదానసమాజము:-కడచిన పత్తుమనినములలో నీ క్రిందిప్రకారము వీదలకు ప్రత్యేకభోజనములు నెట్టబడెను:-సి. చెరునూళ్ల నెట్టి రి. సన్నుల సంబంధించిన పి. ఆర్కాస్ నెట్టిగారు 500 మందికిని; ఏ. ఆప్పాయి నాయుండుగారు, లక్ష్మణు కృష్ణస్వామి నెట్టిగారు, సి. రత్న మొదలియారుగారు, టి. వికాశండు మొదలియారు, బి.ఏ., బి.ఎల్., గారు, ఎస్. ముత్తమ్మగారు-ఒక్కొక్కరు 100 మందికిని; సి. యతిరాజుగారుగారు, సి. కేశవపిల్ల గారు, ఇ. కమలాకృష్ణపిళ్లగారు, మనోరంజిమ్మగారు-ఒక్కొక్కరు 50 మందికిని; మానల శ్రీనివాసులు నెట్టిగారు, సికందరాబాయి వాస్తవ్యులగు పి. శేషశాయి మొదలియారుగారు, ఎమ్. రామయ్యగారు ఒక్కొక్కరు 25 మందికిని; కడలూరు వాస్తవ్యులగు ఎమ్.సింగారవేలు మొదలియారుగారు 20 మందికిని భోజనములు నెట్టించిరి. అంతేకాక, పి. కామాక్షమ్మగారు సమాజమువారియొద్ద నిలువచేసిన మొత్తముమీది వడ్డీతో నామపేరుమీదుగా మరి 100మంది కన్న ఒకకావము చేయబడెను.

వృత్తాంతములు.

బాబు సురేంద్రనాథ టెన్స్ గారు, కంగభాషా ద్వైనిక పత్రిక:-సుప్రసిద్ధ దేశభక్తాగ్రగణ్యులు కలకత్తా కంగభాషా ద్వైనిక పత్రికా ప్రధానపంపాదకులుగు శ్రీమంత బాబు సురేంద్రనాథ టెన్స్ గారు రచితకాలముననే కంగభాషా ద్వైనిక పత్రిక వొకదారి నెలకొల్పెదరని ఆయిత బాబుగారి ప్రాయు చున్నది.

వైశ్య శ్రీలబహుమానపరీక్షలు:-1915 - వ సంవత్సరము వైశ్యశాలలోను, అక్టోబరు నెలలోను ఈపరీక్షలను జరిగించుటకు ఆస్ట్రేలియన్ మహాసభకు చేరిన వైశ్యశ్రీవిద్యార్థిగణుని సంఘముచే రేర్నాటులు చేయుచున్నారు. వివరములు తెలియగోరువారు రాజమహేంద్రవరమునం దాసంఘపు కార్యదర్శిగారికి వెంటనే వ్రాసికొనవలయును.

ఈనెల 9 వ తారీఖున బ్రాహ్మణకొడూరులో, ము. రా.రా. మాధవరెడ్డి లక్ష్మీవరసయ్యగారి ఆధిపత్యముక్రింద గుంటూరుజిల్లా సంచారకార్యదర్శిగారు ము. రా.రా. సెనగపల్లి రామ స్వామి గుప్తా గారు గుంటూరుజిల్లా సంఘములయొక్కయు, తాలూకాసంఘములయొక్కయు, విక. మత్త్యముయొక్క లాభములనుగరించి ఉపసన్నిధించి మాగ్రామములో సభ్యులఅనుమతిని ఒక్కగ్రామసంఘమును నెలకొల్పిరి.

జమాఖర్చు నిలువ:-ఇండియాగవ్వ మెంటు సివిల్ క్రెజిట్ లోలోను, గవర్న మెంటువారి జమకుగాను బంకులోను ఉండిన జమాఖర్చు నిలువ మొత్తము నవంబరు నెల 30 వ తారీఖున నీకిందితీరున నుండెను.

1912 వ సంవత్సరమున	241415000 రూపాయలు
1913 ,, ,, ,,	215842000
1914 ,, ,, ,,	185554000

శ్రీ భారతవిలాస విద్యాలయపు ద్వితీయవార్షికోత్సవము బ్రహ్మశ్రీ శతావధానులు తిరుపతి వెంకటకవుల యాధిపత్యముక్రిందజరుగును, ఈనెల 28 తేదీ వీదల కన్న రానముడు తెనాలితాలూకావర కేర్నాటుకాబడిన కందుక భేలసప్తారంభమును 29 తేదీ కందుక భేలసమును 30 తేదీ సభయును కందుక భేల సములో గొలుపొందినవారికి వేడిపత్తకముల బహుమానమును జరుపుదును గాన సత్పురుషులందరు విశ్వేయ ప్రార్థితులు. అని అనంతవరమునండి కుప్పా శ్రీరామకృష్ణగారు వ్రాయుచున్నారు.

మాగ్రామముంగు ఈనెల 11-నతేదీ ఒంగోజుతాలూకా పోతవరంగ్రామవాస్తవ్యులను ఆంధ్రగిర్వాణ కమిటీ విభాగదులగు. శ్రీశావధాని బొమ్మరాజు బానికీరామ కృష్ణగారు 26 పుచ్చకులకు నవధానమొసర్చిరి. విదపధానంలో పద్యములన్నియు జదివిరి అటుమిమ్ముల అగ్రాసవాదలిగారును వెంకటగిరిసంస్థానము, దక్షిణ ఖండండివాక శేషమ్మగారును ఆగు శ్రీయుత్తేటి. వి. వారాయణసామిరాజు బి. ఏ. గారి యుపన్యాసముతో సభముగి నెను. శ్రీశతావధానిగారి కవిత్వమునకు ధారణకును సభికులూసందించిరి. మాలూకా తహశీల్దారు వాగు బ్ర. శ్రీ ఒకేకొండయ్య పంతులుగారు యాసభ చేయించి తమ భాషాభిమానమును తెల్పిందిరి. అని రాజవూడి వెంకట్రామయ్యగారు వ్రాయుచున్నారు.

దేశీయ మహాజనసభకు రాజాలని భారతీయ నాయకులు:-గౌ. గోఖలేగారు తగినంత శ్రమోగ్యతీతియందుండక పోవుటచే మదరాసు మహాజనసభకు ఎదుట సంశయము. కంటిజబ్బునలన వాచాగారు రాజాలరని ఇది వరకే తెలుపబడినది. ఇంతయూ ప్రయాణము చేసినివో గా పండితవిష్ణు నారాయణధారాగారి యారోగ్యమునకు భంగము కలుగకలదు గాన వారు కాబాలరు. వెనుక చెన్నపురిలో సమావేశమయిన మహాజనసభకు తప్ప మరల నే సభకునుగాడ సర్ ఫిరోజిషా మెహతాగారు వెల్లియుండలేదుగాన నీసంవత్సరము మాత్రమాయన కత్తువకుకాధారము లేదు లాలలదపతిరాయిగారు ఇంగ్లాండునుండి ఆమెరికా సుయుక్తరాష్ట్రములకు వెల్లియుండిరిగాన వారుగాడ చెన్నపురికి రాబాలరు. డాక్టరు రసవిహార ఘోషుగారు గాని డాక్టరు సుందరలూలుగారు గాని కత్తురనిగూడ తోచదు. గౌ. సురేంద్రనాథ టెన్స్ గారును గౌ. పండిత మద్దసమహాసామలయ్యగారును వెల్లవచ్చునని తోచుచున్నదని అధ్యక్షేలుపత్రిక నడినియున్నది. అధ్యక్షేలుపత్రిక యీ విషయములు సరికొనెలెనికొనగలగ్గితీయందున్నది గాని నిది సత్యమే యగునని తీదరు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

చెన్నపురిలో సంయుక్తజాతీయ మహాజనసభ.

II

మహాసభయొక్క ప్రధానాగమములను గూర్చి పద్ధతి వాదనలను కాని వారికి అభిప్రాయభేదము లేవియును లేకున్నను స్వల్ప విషయములందు మాత్రమే అభిప్రాయభేదము లగుపడుచున్నది. స్వదేశీ, బహిష్కారము, జాతీయవిద్య మున్నగువిషయములను కాన నీరంజనములవారికిని గమ్యస్థానములకుఁబోయేయెవను మాగ్ధములు భిన్నములు కావలసివచ్చినది. కాన నీరిలో కేవల మొకపక్షమువాఁడేకేనే ఏర్పరుపబడి నడువబడుచున్న సమస్యలనులములనునే మహాసభా ప్రవేశమునకుఁ జేరదనంపుముగాను ప్రయత్నించునలెనని యూహించుట మేజుబద్ధముకానేరదు. గొప్పవానితో చిన్నవానిని పోల్చు రాదుగాని, మాటవరసకుఁ జూచిన, ఇంగ్లాండులో ప్రభావము వాడియున్నదైన ప్రభుపక్షసంఘములములను పార్లమెంటు మహాసభ, చెన్నకొనపట్టణ కంగ్రెసునా! అంగీకరింపకుండుటకుకారణమేమి? ఏసంఘమున కాసంఘమునకే అంగీకరింపబడదగినట్టియు తిరస్కరింపబడదగినట్టియు వ్యక్తులను సాధనములునుగూడ గలవుగాన నెవరికి నేరూ తమప్రతినిధులనెన్నుకొనుటకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యములను కలిగియుండవలెన నెన్నుకొనవలసిన వర్గమువారందరును సంపూర్ణ సామన్యముతో పనిచేయుట యసంభవమనియే చెప్పవలసియుండును. మరియు నైరభావముగల ప్రతికూలసంఘమునలన నెన్నుకొనబడుట యుద్ధయసంఘములలోని సభ్యుల ఆత్మగౌరవమునకును గూడకనిపనియనిచెప్పవలెను. కాన పద్ధతి (కాంగ్రెసుప్రేమ) వాదలసంఘములే ప్రతినిధుల నెన్నుకొనవలెనని నిబంధనము లోప భూవప్తమును, దోషయుతమును, ఇతర ప్రదేశముల యంచాచరణలొన్న సాధారణవర్గ కలపద్ధతికి కేవలమువ్యతిరేకమైనదియునుగూడ నైయున్నది. ఈనిబంధనము మారువరకును తాము మహాసభలో చేసిన నిబంధనని జాతీయవాదులు ప్రారంభమునుండియును కొనుచున్నారు. కాని అధికవిభావ భనులగు పద్ధతి మత నాదు లీ మార్పును గమనించుట యావశ్యకమనియే తలంచలేదు. జాతీయవాదు లిప్పుడు మహాసభలో లేకుండనున్నారనిన ఆంధ్రులకుపై పద్ధతిమతవాదే (కెన్యన్ నిష్ఠులు) యంతరవాదులుగానున్నారు. 1911-1912 సంవత్సరములలో, 22వ నిబంధనమును పద్ధతివాదులు 2 సార్లును సవరించినది సత్యమే. అందు కలన కొంత యధికమగు సవకాశమేర్పడ గలిగినదిగాని అంతమాత్రమున నదిచాలదు. కానిపుడు పద్ధతినిష్ఠాంతరవాదులు మహాసభలో జాతీయవాదులకు ప్రత్యేక మొసంగవలెనన్న సభయ పక్షములకారును తమతమ ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు వారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మొసంగుటకు నిర్దేశియుండక న, ఆత్మన్నుకొనుటకు బహిరంగసభలలో ప్రతినిధుల నెన్నుకొని ప్రాచీనాచార మధ్యనిరంధరము. ఈవిషయమునకు శివునా సభలో నెక్కుమంది అంగీకరించిన పద్ధతి వాదులు కంగ్రెసుకంగ్రెసుల కధ్యంతరములేమిగాని ఈకోజులలో వెనకటిపద్ధతి మగల సవరించుట మంచిదిగానట్లు తోచుచున్నదని అనిది నిండుమృగాయను మరొకందరు సభిప్రాయ పడుచున్నారగాన నీవిషయమున సభయవాదులకును స్పష్టముగ సభిప్రాయభేద మేర్పడుచున్నది. ఏకత్వము వారాత్మకము వారసభలో జాతీయవాదుల నెన్నుకొను స్వాతంత్ర్యము నిష్పక్షిణి నొసంగినన కాన్యప్రారంభమునకు తగిన సందిధానమునైనను కంగ్రెసుకు దుస్సాన్నియగు శేము తలంపజాలము. ఇందువిషయమున నాచరణవిధానము కష్టతరమగుటలు కనుబొమచున్నను నిజముగా నందధికమగు కష్టములేదు. కాన పద్ధతివాదులు విమృశ్యభూభాగముతో నీ ప్రశ్నను గమనింప నిష్పక్షిణిచినచో నీ ప్రశ్న ననుకూలముగ పరిష్కరించుటకు జాతీయవాదులుగూడ కొంత సమాధానమునకు రాగలుగుదురు.

సభయపక్షములవారికి సభిక భేదాభిప్రాయముగల ముఖ్యవిషయము తివిరంజు మాత్రమేమగును. మహాసభలో జవాహర్లాల్ నెహ్రూగారు జాతీయవాదులు బద్ధులయ్యుండవలెనని గూడ కొందరు తలంపుచున్నట్లున్నది కాని ఇదిగూడ కేవలము స్వగౌరవిమాత్రమునకేగూడిన ప్రమాణిప్రాయము. కేవలము విమర్శనలతో చేయుబద్ధసభలలోని జవాహర్లాల్ ప్రాయమునకు జాతీయవాదులు బద్ధులకారుగాని విమర్శవాదులు జాతీయవాదులగుచున్నచే నీరంగులలో జవాహర్లాల్ ప్రాయమునకుబద్ధులు భవలయునని మాలేనిగొనిండురు. మరియు జవాహర్లాల్ వా

తీర్మానమురద్దు పరుపబడువరకునది సర్వజనులచే కాదరింపబడవలసినదేమగును. ప్రస్తుత విషయ ముఖ్యములకు పూర్తియగు సమాధానమును కూర్చుటకాదు. ఈసంకల్పము చెన్న పట్టణమున సంయుక్త సమావేశమును జరుపుటకు వెక్కుమంది యధికారిలావహించు న్నారు. కాననది సాధ్యమగుటకు సాధనములాలొచింప వలసియున్నది. ఈ ప్రస్తుతపద్ధతిమత విమర్శకున్న రీతిచేయుండవలయునని గోరుచు పద్ధతి వాదులందరి భావమునకున్న తుచులకు అధిక ప్రాధాన్య మొసంగినచో నీ సమస్యను చెన్నపురిలో సంయుక్త సమావేశము జరుగ నేరదు. కాని జరుగవలెననుగట్టి లలంపే యున్నయెడల సాధనము కూడవలెకకపోదను సామెతగలదుగా. కాన పద్ధతిపక్షపు వాయకు లగౌరవకరములగు స్వపక్షాభిమానములను విడువకలిగినచో ప్రస్తుత పద్ధతి వాదాను గుణ్యముగనే సంయుక్త సమావేశమునకు సాధనము చిక్కగలదు. అభిలభారత మహాసభాస్థిరసంఘమునకు కొన్ని ప్రత్యేకాధికార ములున్నవి. వానిన వసరమును బట్టి వారు పయోగింపగలరు గాన వారు ప్రస్తుతము జాతీయవాదులను అతిథులనుగా భావించి యాహ్వానింపవగును. పద్ధతిమతము సవరింప బడిన పిమ్మట వారిని ప్రతినిధుల క్రిందభావింపవచ్చును. లేకరాజధాని, జిల్లాల సంఘములతో స్వయముగ చేరు చేరు స్థలములలోనో ప్రతినిధులనెన్నుటకు సభలను చేయంపవచ్చును, లేక, ఇదివరకు పరిగణింపబడిన సంఘముల వారీసంకల్పము మట్టునకలుల నెన్నుకొనవచ్చునని వారికి ప్రాయమున్ను. అట్టిచో నా సభలను పద్ధతి కను గుణ్యముగా జరుపబడినచోకలవు. లేక ఆహ్వాన సంఘమువారుగాని కార్యదర్శులుగాని జాతీయవాదుల కాహ్వానముల సంపన్నము. వెనక కార్యదర్శులాయా ప్రదేశములకేగి ప్రజలకుత్సాహము కలిగించుటకును ప్రతినిధులనెన్నుకొననట్లు చేయుటకును సభ చేయుచుండెడివారు. ఈ విధము ను పద్ధతి వాదులు కేవలము నిరసించుటకు ను దీని నను మతిచిరిగి చెప్పకలదులేగాన మరల దీనినిపు డాచరణమునకులేచుట యుచితమనరాదు. ఆతురవిషయములకన్ని సందర్భములలో నను గూడ ప్రత్యేక విధులను చరణియుములుగా న జాతీయ వాదులుగూడ కాలానుగుణ్యముగ ప్రత్యేకవిధుల ననుసరింపగలరు. ఇదిచేయ సాధ్యముగానిచో నీ యిరుపక్షముల వారికిని గల భేదము సవరింపబడుటకు గాని యాసంకల్పము సంయుక్త సమావేశము జరుపబడుటకుగాని యరకాశములేదు. ప్రతి విషయమున గూడ పద్ధతివాదుల సంఘము యొక్క ముఖ్యద్వారమునై నాధార పడియున్నది. కాన మా రాజధానిలోనే అట్టి ముఖ్యద్వారము లోపించుట తటస్థింపకుండును గాక యని కొనుచున్నాము.

సంయుక్త సమావేశమునకు వంగదేశీయు లేర్పరచిన విధానము 25-11-1914న కలకత్తాలో కనిష్ఠ నిష్ఠుల యొక్కయు ప్రతివాదుల యొక్కయు ప్రతినిధులు కలసియుక సభ చేసి చర్చించి యా విధానములను స్థిరపరచి.

1. తాత్కాలికమున కంగీకరించి సంతకములను చేయుట, ఆసంతకములెల్ల కాలమునకును వర్తింపజుట్లు గనే చేయుట దవచ్చును. కాని రాగల మహాసభా సమావేశమున నివిషయము గూడ నామోదింప బడుట కార్యలక్ష్యము.
2. తక్కిన పద్ధతినిష్ఠాంతరమున కంతటికిని తాత్కాలికముగ నంగీకరింపబడు.
3. ఈపద్ధతివిషయమును సవరించుటకు రాగల మహాసభలో నొకపక్షిణ్యేకసంఘము నేర్పరుచుట. అసంఘమునం దిరుపక్షముల ప్రతినిధులు సభ్యుల నెన్నుకొనుట వారి విహేతు నిమహాసభ వారి కంపుట
4. "రాగల మహాసభకు బహిరంగ సభలలో నెన్నుకొనబడిన ప్రతినిధులు స్వాయముగ నెన్నుకొనబడిన వారేయగుదురు" అని తీర్మానింపబడినట్లు అచ్చుత జాబారు పుత్రిక ప్రకటించియున్నదని పూనా నగరమందలి మహారాజా పుత్రిక వాయుచున్నది.

నర్వభారత జాతీయ మహాసభ.

II

ఒక్కనాడు మహాసభలో నుపన్యాసముల నీ సంగినంత నూనమున ప్రజలకు సంతృప్తి కలిగించబడునని తలంపి యిరుపక్షాల్లో యుపన్యాసముల నేర్పరుపబడును. అది కలకు మహా సభవారు తీర్మానించిన తీర్మానములను అన్య పక్షాల్లో కార్యదర్శులతో నియుక్తులగు మరియొకరితో ఈమహా జనసభలో చదివి విశదించి పిమ్మట వారిలోను జాతీయవాదులకు కొన్ని చేతనములనుగూడ గొప్ప గట్టితో సాధనముల నొకపక్షిణ్యేకము. మహాసభా విభావారికి గౌరవముయొందుటకే ప్రతి సంకల్పమునకు సభి సంఘముల తీర్మానములను చర్చింపవలసినదేమి. దీనితో చాల కాలము కృతాపేక్షచున్నదిగాన నీ కాలమును ముఖ్యములగు నా సందర్భపు తీర్మానములను

విపులముగ చర్చించుటకు వినియోగింపవచ్చును. మహాసభాసమావేశమునకు ముందు 12 మాసములలో నుత్పన్నమైన నూతన విషయములలో శీఘ్రముగ గమనింపబడవలసిన వానికిని వెనుకటి విషయములలో ప్రధానమైన వానికిని మాత్రమే ప్రాధాన్య మొసగబడుచుండవలయును. తక్కినతీర్మానముల నన్యక్షులే ప్రతినిధులగుటకు సభవా లేకగ్రీనముగ నంగీకరించుటయును జరుపబడవలయును. తక్కిని తీర్మానములవిషయమై యభిప్రాయములు మారిన వకభావము కలుగకుండుటకునే నిట్లు సూచించుచున్నాను. ఆయాసంకల్పముల సందర్భమున ననువదించి చర్చిణాంశముల యధికాల్పతలను నిర్ధారణచేయదగును. తీర్మాని నిర్ధారణము సర్వకర్షణ జరుపగూడదు. ఇందునుగూర్చి సాంకేతికవాదులు తగిన యేర్పాటు నొనర్చి యున్నారగాని అది ఎంతమాత్ర ముచరింపబడుటమాత్రము లేదు. ముందుగానే ప్రధానోపన్యాసకులను నిర్ధారణచేయుటకుగల బలనిన్ని గోధమేమో నేను గ్రహించబడుచున్నాను.

జీతముపుచ్చుకొని దానికిని సర్వకాలమును పనిచేయు వారి నేర్పబుపవలయును. ఈమహాసభయంత్ర పెద్దదియు ప్రాముఖ్యముగలదియు 29 ఏండ్లుండి పనిచేయుచున్నదియు నగు మతీయుక ప్రతిష్ఠాపనము, ద్రవ్యము, కార్యస్థానము, సర్వకాలము పనిచేయు జీతగాంధులేకుండ ప్రపంచముచేకడ నయిన నుండునా యని నేనొక్కొక్కపూర్వదాశ్యవ్యవహారము చుండును. గౌరవాగ్ధము పనిచేయుచున్నవారికి, చేతనీతాగ్రము వారు చేసిన కార్యములకై, మన మందఱములు కృతజ్ఞులముగా నుండవలసినదేకాని, యిపుడు మన మగ్ధిరముగా ప్రభాకార్యమును నిర్వహింపదగిన ప్రారంభదశను వాటిపోయినాము. ఇది వజుకు నిరోధకాలతేమమాత్రముగా చేసినకార్యము నికమిద భక్షిశక్తిలతోచేయవలయును. హిందూదేశమునగాని యింగ్లాండుగగాని పనిచేయు నిమిత్తము తడేకవృత్తిగా పనిచేయు కార్యదర్శిగాని సహాయకార్యదర్శిగాని లేకుండ నెక్కువక్రియాశక్తిగాని యెక్కువ ద్రవ్యముగాని సమ కూర్పబడనేరదని నేను నిస్సంశయముగా చెప్పగలను. ఇది జాతీయ మహాసభయొక్క యావచ్చారిత్రోప సంఘము (ఒకడే యావ సంఘమును మహాజనసభయొక్క సంకల్పనంతయు నిర్దించు నుపసంఘముని పేర్కొనెను.) వారిచే బంకిపురమున నొప్పుకొనబడి తీర్మానింపబడిన విషయము; కాని యా తీర్మాన మట్టి యసంఖ్యాకములగు తక్కిన తీర్మానములకలెనే వ్యర్థమయ్యెను. జాతీయ మహా సభయొక్క రాష్ట్రీయాల సంఘములకలెనే తడేకవృత్తిగ ప్రత్యేక కార్యదర్శులుండవలయును. ఎటులేనను, యావచ్చారిత్రోపసంఘము వారు ప్రయించుట మంచిది. తక్కిన విషయములను గూర్చి ఆత్మార్పణమేకాని యంగనిష్ఠ విధానమంతమాత్రమును మనలను తరింపజేయు నేరదనిమాత్రము చెప్పగలను.

మనలనేకభరింపజేసి క్రియాశక్తులను జేయుటకు విద్యావిషయ క సంస్కరణమును సంఘ సంస్కరణమును ప్రధాన విషయములని నేను చెప్పియున్నాను. ఇపుడు నేను పరిగ్రామికసాంఘికమహాసభలు జరుపబడవలయుననిన సంగతిముగానుండునా? అభి కాభివృద్ధి కొలుకును సంఘ సంస్కరణకార్యమును పాటుపడ పనిచేయుటంద, దీరక యదికూడదగినా సదని కలవరపడుటలన మనమభ్యుదయము గాంచుమని యావచ్చు బుద్ధిమంతుర డెవరైనను విశ్వనింపగలరా? పురాతనవిషయములను నేనిపు డుదాహరింప బూనలేదు. స్వాయమ్మార్తి లిఖింతుగానికా నొకప్పు డివిషయమును విమర్శించి రాజకీయాంధోళనమే మంచిదని తీర్మానించి; కానిమరిమాడుసంకల్పములకప్పుడు లోకకలత కార్యపర్యాయమున జరుగుచున్న కార్యములలో గాజకీయాంధోళన ముగ్ధికిముగానున్నదని తమవిచారమును తెల్లడించిరి. మనము సంపూర్ణ జాతీయ జీవితమును నిర్మింప బూనుకొన్నచో సన్నివిషయములయందును ఒకపక్షమున పనిచేయుట యావశ్యకమని స్వాయమ్మార్తి రానే జే గారు తమ కట్టకడ పటితీర్మానమును తెల్లడించిరి. అనేకసంకల్పములకు తరువాత సర్ గురుదాస డెవర్లే గారుగూడ నిదే యభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించిరి. జాతీయమహాజన సభాసభ్యులు తాము పరిగ్రామిక సాంఘిక మహాజన సభల విషయమై మొత్తముమీద నురాసేనభావముతో గాక య నన్యధా యుం జీమని చెప్ప జాలరు. ఈ సందర్భింపునకు వారిం గొడ పాత్రులు కాకుండు కలమును. (1) హిందూపక్షులకు సాంగ్రామిక శక్తియు సాంగ్రామికోద్వేగములను లభింపవలయును. (2) ఇతరరాష్ట్రములతో సమావేశితకారాధిభాగము కావలయును. (3) పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వమువారు సహాయము చేయవలయును. ఈమూడు ముఖ్యవిషయములను ఈసందర్భమున మహాసభ వారిచే తీర్మానింపబడవలసినది. తరువాత, హిందూదేశ రాజకీయ సభాసంస్కరణవిషయమున, గాజకీయాంధోళికాభావిషయము విమర్శింపదగినది. చివరకు భావనిర్మాణసభలందలియు, స్థానిక స్వపరిపాలనాభాగలందలియు ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చుగూడ నాలొచింపవలసియుండును.

దేశీయమహాజన సభ.

యన్. కే. ఆర్జేకరుగారు మాట్లాడినట్లు ప్రతి కర్ర

ప్రత్యేకముగ వ్రాసిన వ్యాసమునందలి ముఖ్యభాగాలు:—
దేశీయ మహాజనసభవలన ప్రయోజనమియును లేద

అఖిలభారత మహాసభాసీర సంఘమువారియొక్కయు

ప్రతి పరగణాను నొక గౌరవ ప్రధాన కార్యదర్శి

ప్రతిజిల్లానుండనుగా నొక జిల్లాసంఘ కార్యదర్శి

అతడు చేయవలసిన పనులు(1) ప్రతి సంవత్సరమున తాలూకా

ఈరీతిగా నేర్పరపాడినచో మహాసభ స్థిరసంఘా

అఖిలభారత మహాసభవలన ప్రయోజనమునను రీతి

ఈ విధమున కార్యదర్శులు, వేతనమునందొకొక సహాయ

మహాసభా కార్యదర్శినిగూర్చి నేనిట్లు నూచించు

అతడు చేయవలసిన పనులు(1) ప్రతి సంవత్సరమున తాలూకా

దగలదు. కానసామ్యమునూచేయుట కొకవిధమునమహాసభా

కృష్ణరాయలపత్నులు.

[వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడినది.]

బ్రహ్మశ్రీ జయంతి రామయ్యపంతులుగారు సాహిత్య

క॥ ఆవిభుననంతరంబధ

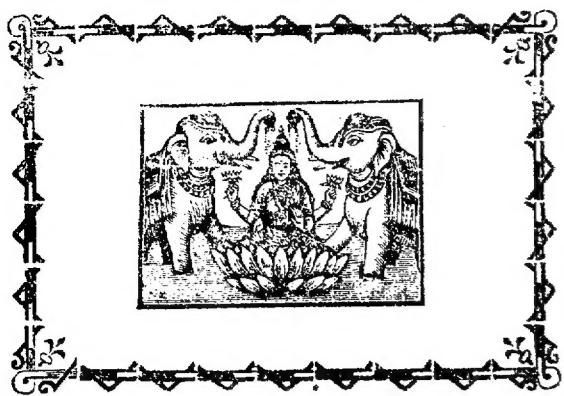
వ్యాఖ్యాత లిట్లు వ్రాసినారు.

అఖిలభారత మహాసభాసీర సంఘమువారియొక్కయు

క॥ ఆవిభు ననంతరంబధ

అఖిల - ఆవిరసరిసింహరాయలయొక్క, అనంతరంబ-

దీర్ఘదర్శియైనవర వరంతి

ఆంధ్ర పత్రిక

1914 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 18 వ తేది

శుక్రవారము.

నాకా యుద్ధసమస్య.

యుద్ధము ప్రారంభమైనప్పుడొక కొంచెము ఉత్తరసముద్రమునందలి నాకాయుద్ధములను గురించి వింటిమి. నాటినుండి నిన్నటి వరకు మన "ఎక్స్లెంట్" మున్ను గా గల తూర్పు సముద్రపు తుంటుల దుండగముల వినుచుంటిమి. అప్పుడప్పుడు బెల్జియము తీరమున నగుచుండిన కొంత నాకాసంబంధముగ పోరాటమును గురించియు తెలియవచ్చుచుండినది. లోకమంతయును బ్రిటిషునాకాసైన్యము జర్మను నాకాసైన్యమును బాల్టిక్కు సముద్రములో ఊర వేసినదను నవ్వకముండినది. నిన్న నేడు మనకు వచ్చిన వార్తలనుబట్టి జర్మను యుద్ధనావలు ఉత్తర సముద్రములోనికి వచ్చి ఇంగ్లాండు తూర్పుతీరము నందలి కొన్ని పట్టణములపై మర మద్రాసు పైని ఎక్స్లెంట్ గుంట్లవేసినతీని గుండ్లువెచినవని తెలియ వచ్చియున్నది. ఈ యుద్ధనావలు ఎక్కడినుండి వచ్చినవనికొందరును, ఎల్లరాగలిగెనని కొందరును, గొప్ప నాకాయుద్ధముగనుని మరికొందరును, పలు పురు పలువిధములుగా నూహ యొనర్చ మొదలిడి నారు. ఆంగ్లభూమిలోని నాకా సైన్యాధికారులు ఈ నిన్నటివార్తల కాధారభూతముగ పోరాటము కొంతనష్టము కలిగించిన దనుట నిజమే యైనను యుద్ధము మొత్తమున నేమాత్రపుఫలము కలదిగా నుండునని తలంపరాదు అని వివరించి యున్నారు. నాకాధికారుల మాటల నర్థముచేసికొని కుశంక లకు నెడమియకుండవలెననుట మన యుద్ధజేతమగు నెవలమనము ఇప్పుడు యుద్ధమున నిమగ్నులయి యుండు ఇంగ్లాండు జర్మనీల నాకాయుద్ధ ప్రక్రమ మును లోతుగా పరిశీలింపవలసియున్నది. నాకా సైన్య విషయమున ఇంగ్లాండు బలతమము, జర్మనీ రెండవది. ఇంగ్లాండులో ధ్రా సుకూడ చేరి యుండుటచేత ఇంగ్లాండు బలము మిక్కిలి యెక్కువ యని చెప్పతగి యుండునదే కాని ఫ్రెంచి నాకా సైన్యముంతయు మధ్యధరా సముద్రమున నుండుట చేతను, ఆ భాగమునను రక్షణమున సరమగుటచేతను, ఫ్రాంసు బలములను సుత్తరసముద్ర ప్రాంతముల పోరాటమునకై యింగ్లాండు నాకాదళముతో నంతగా జేర్చి యోచింప నవసరములేదు. జర్మనీ బలమంతయును నేదో యొకటి రెండు మూడు నావలు తప్ప నేటిదినము బాల్టిక్కులో నున్నది. ఆసముద్రములో నుండి యుత్తరసముద్రములోనికి కీలు కెనాలు మూలముగా బీల్ హెల్సును పేవ ను బుడను వద్దకి దారిచేసికొని ఆ ప్రాంత సముద్ర ముఖమునకు నడచుగా నుండు హెలిగోలాండు ఆకు దీవిని బలవరముగని యున్నారు. బాల్టిక్కు సముద్రములోని కెనుగన ఆంగ్లతీరమున హార్విచ్చు ఇట్లాది ఛానముల నాంగ్లబలపు మూల భాగమునకు దోచుకుండి కలేవరకు నిలువడి యొక్కప్పుడు యుగము ఉత్తరసముద్ర మెల్లలను

నీవెడల్పుకలది కాదనుట యెల్ల రెండుగురుదురు. కీలు కాలువ ముఖమునండి నిన్నటిదినము గుడ్డుపడిన వనిన యూర్పుమండలపు తూర్పుతీరమునకు 300-350 మైళ్లుండును. ఇదేవిధముగా ఇంగ్లిషు నాకా దళ స్థానములకు ను జర్మను నాకా దళ స్థానములకును నెంతో దూరము లున్నవి. కా ఛన రౌడుపక్షములవారును కాచుకొనవలసిన సముద్రభాగము కొలదికాదు. ఆంగ్ల నాకాదళము జర్మను నాకాదళమును బాల్టిక్కు సముద్రమున ఊర వేసినదనగా అచ్చటినుండి ఒకచీపుయైన బయటికి రానట్లు మట్టిపట్టినదని యర్థముకాదు. ఆంగ్ల నాకాదళము మిక్కిలి బలవంతమైన దగుటచేతను, ఉత్తరమున కుత్తరమునను దక్షిణమునకు దక్షిణము నను ఉత్తర దక్షిణ పువరు సను ఉత్తరసముద్రమును కాచి జర్మను నాకాదళము బలముగా నేకార్యమునకును బూనుట నభ్యంతర పరచినదనియే భావము. అందువలననే అప్పుడప్పుడు ఏదో జర్మను సముద్రాంతగ్రామి ఉత్తర సముద్రములోనికి రాగలిగినదనియు, అల్లరిచేయ గలిగినదనియు వినుచు నచ్చుచుంటిమి ఆంగ్ల బలమంతయుపోయి జర్మను బలము బయలుదేరు మార్గములను విరోధి పడు. నిరోధించిన యెవల ఆ బలవంతముగ జర్మను దళమునకు లాభమగును ఏలయన కొద్దిపాటి నీటిలో నొక్కొక పర్యాయము కొద్దిపాటిబలమే యెదుర్కొనవలసి యుండునగాని ఆంగ్లేయుల పూర్వదళమున కవకాశ ముండదు. ఆంగ్లేయులు ప్రయత్నించున దెల్లయు నెల్లయునను జర్మనుబలమును విస్తారముగ నీటిపరపు మీదికి లాగవలయునని. ఇది ఆంగ్లేయుల పద్ధతిగా నుండక తప్పదని యెంచియే బెరను హార్లి నాజీ జర్మనులు చేయవలసిన కార్యక్రమమును సూచించినాడు. జర్మనులు తలపెట్టియుండు పద్ధతి పిహూరీ పద్ధతి. సమయము వేచియుండి దొంగతనముగా నెల్లయునను ఆంగ్లేయుల నేమరిచి వారి బలము లోని నావలాదిగా గలవానిని నొక్కొక్కటిని నశింపజేయుటయే. ఈ ఏమార్పుపద్ధతి తమబలము లతో శత్రుబలములు కొంచె మించు మించుగ వరకు అనగానవి తగ్గువరకు జేయదగునని బరను హార్లిగారి సందేశము. ఆసందేశానుసరణము తప్ప జర్మనీకి వేటుమార్గము లేదు ఆంగ్లేయుల పహారా యుద్ధనావలను తప్పించుకొను నెడల మెల్లగా ఆంగ్ల తీరము చేరుకొని ఏదైనను నొంటరిగా దొరకినచో ముంచి రావచ్చును. లేనియెడల తగినబల మెదుర్చుకొనవల పరుగెత్తుకొనివచ్చి యిలుచేరవచ్చును. ఎంతబలవంతమును నాకాదళ మయినను ఆంగ్ల నాకాదళము ఉత్తరమున దక్షిణమున కాపుదారి చులకు కొంతపోగా ముఖ్యదళము శత్రుదళమున కై వేచియుండిగా పోలీసుపనికి నియమింపబడిన బల మాంగ్ల భూమి తూర్పుతీరమునుత్తరమునుండి దక్షిణమువరకు ఎడమొక కప్పునంతయుండదు. అయిన ను తగినంత బలమున్నదనుట నిజము. దీని నేమరిచి కొంత గడవిడచేయుట జర్మనుల కర్తవ్యము ఆపని కయియే నిన్న బయలుదేరిన జర్మను యుద్ధనావల వారు ప్రాణములకు తెగించిసాహసించిబయలుదేరిరి. ముంచుట కొంటరినావయేదియు సుఖముగా దొరక నందున ఏదో నాలుగు బాంబులు పట్టణములపై వేసి పదిమందిని చంపి కొంతసాధారణప్రజయందు సంకోభముపుట్టించిపోదమని పట్టణములపై గుండ్ల బరవీరి. స్కాగుబోలోను, హార్వలు పూలులోను ప్లాట్ఫోమ్ను ఆంగ్లలకు కొంత నష్టము కలిగివది. కాని జర్మనులకు దీనివలన నేమియు లాభములేదు ఏరికి నాకా సైన్యము బలవంత మయినది లేదు. ఆంగ్లనాకా దళపు బలము పోయిపోలేదు. నేడు వచ్చుపక్షములో నొక్కటి నిజమయిన యెడల

ఒక్కజర్మను యుద్ధపడవ నశించినది మరియొకటి నశింపనుండునది. శత్రుబలమును తగ్గించి తనబల ముతో సమానము చేయబోయి జర్మనీ ఇప్పుటికే తక్కువగా నుండు తనబలమునే తగ్గించుకొనవలసి వచ్చినది. యుద్ధమున నిది జర్మనీకి తప్పనిఫలము. అస్సాములో రోజుకొండీయను చోట తేయాకు తోటలో పనిచేయుచున్న జామాయియరు, కూలీ జాతై 12వ తేదిని చనిపోయెను. దానిమీద నీతని భార్య ధీరాజియాయను నామె ఈ తేయాకు తోటకు మేనేజరుగనున్న థామసు అను దొర తన భర్తను జోడుకాలితో తన్నగా మంచముపట్టి చనిపోయెననియు థామసుకొట్టిన దెబ్బలవలననే జామాయి చనిపోయి యుండుననియు, కాఛారు పోలీసు సూపరింటెండెంటుగారికి ఫిర్యాదు చేసి కొనెను. అంతట వీరు సంగతి సందర్భములను విచారించి, ధీరాజియా అక్రమముగ దురుద్దేశ్యముతో నీ నేరము తీసికొనివచ్చినదని యామెను, ప్రోత్సాహముచేసిన అల్లుడుగ వజరుఖానని, శిక్షాస్పృతి 211 వ సెక్షనుప్రకారము దోషస్థులుగా కేసు చేయుటకై కోరిరి తననాత కేసుజేసి దాసు గారియొద్దకు విచారణకురాగా క్రిందికోర్టు మేజిస్ట్రేటుగారు సాక్షులను క్రాసుపరీక్ష చేయకుండ సంగతి సందర్భముల నాలోచించి ధీరాజియా పెట్టుకొనిన పిటిషను విచారించిరినియు, కేవలము ముద్దయి వాబ్బాల గునుబట్టి కేసును పరిష్కరించిరినియు, ఫిర్యాదుపక్షమున విచారించబడిన కుబురుమారు అనువాని సాక్ష్యమునుబట్టి థామసు ఒకప్పుడు రూపను అను బాలుని కొరడాతో బాదగ, వాడు ఆత్మహత్య చేసికొనుటకు ప్రయత్నించెననియు, నీ సందర్భమును చూడగా థామసు ఇట్టి నేరమునుచేయు కోపప్రకృతిగలవాడు కాక పోడనియు, తీర్పులో వ్రాసి, ధీరాజియాను విడుదలచేసిరి. ఈ యంశములను అస్సాము చీఫ్ కమిషనరుగారు గమనించి భర్తచుకోల్పోయిన నీ దురదృష్టవంతు రాలికి పరిహారముక్రింద కొంత సొమ్మును ఇప్పించ వలసిగదని అమృతబజారు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. వాధ్వరంగపు వార్తలు విశ్రమండ్ల వారి కనుకూలములు. న్యూపోర్టువద్దను ఎప్రిఫవద్దను ఘెలు పెట్టువద్దను ఇతర ప్రాంతములను వారు ఎడము సంపాదించి నిలుపుకొనుచున్నారు. రుష్యావారు పోలండులో స్థూవా ప్రాంతముల యందు జర్మనులను నెనుకకు వారి సరిహద్దువరకును నెట్టినారు. హంగరీలోనికి జొరబడినారు. కాని ఆస్ట్రియనులు కార్నేథియనులలోని బలమగుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. తుర్కీవారు వానుప్రాంతమునందు ముందుపడి యుద్ధమునకు జొచ్చి పరాజయలయినారు. ఇటలీని సమాధాన మొనర్చుటకు బ్రిటిషి కాఫలను చూడయిడాలోని ఇటాలియా కాఫలు వశము చేయవలసినదనియు ఆ యక్రమమును నడపిన వారిని విచారించి శిక్షింపవలసినదనియు నా జాపించినారు. సర్వే సెటలుమొట్టు ల్యాండురెకార్డుల రిపోర్టునుగురించి వ్రాయుచో నీశాఖలలో ననవసర వ్యయచుగు చున్నదని ప్రభుత్వమువారాలోచించి తగినమార్గము లరయనున్నారని వ్రాసితిమి. ఆపని కయి యిప్పుడుదృక్పథము ప్రభుత్వమువారు కమిటీ మెక్కటిని నియమించినారు. వీరు కడచిన మొదటి తేదినే పని ప్రారంభించిరి. వీరికి నియమితమయిన పనులలో సెటల్మెంటుకు సంబంధించిన సంగతు లేవనియు లేకపోవుటయు వీరియం దొక్కరైనను అనధికారులుగాని హైదర్పులుగాని లేకుండుటయు మూత్రముసంతృప్తికరములుకావని మానమ్యము

బరోపా మహాసంగ్రహము.

జర్జను యుద్ధనామము.

బ్రిటిషు పట్టణములపై ఫిరంగులు కాల్పుట.

శ్రీ రాజప్రతినిధిగాఢీ వచ్చిన తంతివార్త.

అంధను డిసెంబరు 17:—ఇండియానుండి గాఢీ 16 వ తేదీన రాజప్రతినిధి గారి కిటుల తంతివార్తవచ్చింది. నేడునయమున 9-10 గంటలవఱకు జర్జనుయధాపకాలు పశ్చిమ హద్దుల నందలి కోటపై ఫిరంగులను కాల్చిరి. శత్రువులు తిరిమివేయబడిరి. మరియొక చిన్న జర్జను యధాపక స్కాఫ్ఫోల్ విట్టిల మీదగూడ ఫిరంగులను కాల్చెను.

జర్జనుల ప్రకటన.

అంధను డిసెంబరు 17:—జెర్మనీలో దొరతనముచాటిల్లు ప్రకటించిరి. మా నాకా దళములోని కొన్ని భాగము లందలి యాడలు బ్రిటిషుదళాల తూర్పుటాడ్డుపై బడి స్కాఫ్ఫోల్, హార్టిల్ ఫూల్ అను పట్టణములపై ఫిరంగుల బాణజేసెను. తరువాత నేమిజరిగినదియు తెలియజేయ వీలులేదు.

జనులకు కలిగిన నష్టము.

అంధను డిసెంబరు 17:—స్కాఫ్ఫోల్లో 25 గురున హార్టిల్ ఫూలునందు 48 గురును మృతికొందిరనియు, ఇంకొకటి ఫూలునందు 180 మందికి గాయములుతిగిలెననియు తెలియచున్నది.

ఇటీవలదెలిసిన సంకతి.

అంధను డిసెంబరు 17:—హార్టిల్ ఫూలునందు 55 గురు చనిపోయిరనియు 115 గురికి గాయములు తగిలెననియు తెలియచున్నదని వార్తాప్రకటన సంఘమువారు తెలుపుచున్నారు.

జనుల ప్రవర్తన.

అంధను, డిసెంబరు 17:—జర్జనువారు ఫిరంగులవారు జేసిన పట్టణములందలి జనులప్రవర్తనము మార్గదర్శకము. భీతాపవలన, తు బదులు ఈలిమాపాజాయటకు జనులందరను సముద్రతీరమునజేరిరి. వీరిని నైనికో వ్యాగీయులు వెదలిపోలెల సెనదని యాజ్ఞాపితవలసినచ్చెను.

పట్టణములందు ముందుజాగ్రత్త.

ప్రభుత్వోద్యోగులు వెంటకేకృతకవాయువు (గాస్) నాపుజేసి ప్రాముఖ్యతగల ప్రజోపకారస్థానములసంరక్షింపుచు నగత్యుపగు జాగ్రత్త జేసిరి.

సముద్రవిమానముల చురుకుదనము.

నార్తంబర్లాండు సముద్రతీరమును సముద్రవిమానములు కాపాడుచున్నవి.

విశేషముల కురుకుజాయట.

చిరతరు జర్జనువారి నాకాదళము వెలుగడినదనియు, ఇయ్యది గొప్పకార్యమనియు ప్రతివారు ననుకొనుచున్నారు. నాకాసంఘమువారి ప్రకటనమునందలి “సితిగతులు వెంపొందుచున్నవి” యనువాక్యార్థమును ప్రజలు గమనించుచున్నారు. నాకాసంఘమువారియందు నమ్మకముంచి ప్రజలు కాంతముతో భావిసితి నెదురుచూచుచున్నారు.

స్కాఫ్ఫోల్ బరోలో కలిగిననష్టము

అంధను డిసెంబరు 17:—స్కాఫ్ఫోల్ బరో. ఇక్కడ ప్రజలలో 19 గురు చనిపోయిరి. దెబ్బలుతిగిలినవారు 21 మంది చైతన్యకాలకు వచ్చిరి. చాలమందికి కొద్దిపాటిదెబ్బలు తగిలినవి. విట్టిల్లో 5 ద్దరు చనిపోయిరి. ఇద్దరుకు దెబ్బలు తగిలిన మాట కూడ వార్తవే.

బ్రిటిషు జర్జనుయధాపకాలు తలపడుట.

అంధను డిసెంబరు 17:—సాయంకాలము ప్రకటింపబడు ప్రాంతార్థ పత్రికయిల్లు వ్రాయుచున్నది:—సాల్జ్బర నుకు అనంతముండి స్టీమరు కెప్టెను ఒక డిల్లు తెలియజేయుచున్నాడు:—అంగ్లేయు హుద్దనావలకును మూడు జర్జను యధాపకాలకును యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఈసంగతిని నేను చూచితిని. జర్జను వాన యొకటి వ్యంసమైనది. మరియొకటి పొలిపోయినది. ఇంకొకటి యుద్ధము చేయుచున్నది.

యధాపకా వ్యయమువారు తెలిపినసంగతులు.

అంధను డిసెంబరు 17:—యధాపకార్యాలయము పారిట్లు తెలియజేయుచున్నది:—జర్జను యధాపకాలయూను ఉడయము 3-15 గంటల వరకు ప్రాంతార్థమున కావచ్చునది. ఇ

8-15 గంటలకు ఫిరంగులను జేయుట కారంభించెను. దానిమీద హార్టిల్ ఫూలునండి తిరిగి ఫిరంగులు జేయబడినవి. దీనివలన జర్జనునావలకు దెబ్బలుతిగిలినట్లు చెప్పుచున్నారు. జర్జను యధాపకాలు 8-50 గంటలకు వెల్లిపోయినవి. అంగ్లేయు ఫిరంగులకేమియు నష్టము కలుగలేదు. రాయలు ఇంజనీరుల నివాసములలో నొక ఫిరంగుగంతున, కాల్యలపు పటాలమును స్థానములో కొన్ని గుండ్లను పడినవి. నైనికులలో 7 గురు చనిపోయిరి. 14 ముదెబ్బలుతిగిలినవి. పట్టణమునకుకొంత నష్టముకలిగినది. కృతకవాయు నిర్మాణాగారమునకు నిప్పు మట్టుకొనినది.

ఇంగ్లాండు.

కార్మికరాజ్ యాడ నిరాముద్ధముజేయబడుట.

అంధను డిసెంబరు 17:—పసిఫిక్ మహాసముద్రములో లాడ్రోక్ ద్వీపసంఘమునందలి గ్యామెవీవద్ద కార్మికరాజ్ అను జర్జనువారి సాయుధ యుద్ధనావ నిరాముద్ధముగ జేయబడెనని కొలంబోలోని నాకారహస్యా క్వేషలో దొర్లిగి యునివలన కలకత్తాలోని జోర్జ్ ఆఫీసున గారికి తెలిసెను.

బ్రిటిషు సైనికుల నష్టము.

అంధను డిసెంబరు 17:—చనిపోయినవారు-రాయల్ స్కాట్టు ఫ్యూజిలీరులలోని లె. సి. జె. లిమక; వూర్నెస్టన్ లోని లె. హెచ్. పి. హర్బెనర్; బోర్డరు రెజిమెంటులోని లె. యం. రాడ్ క్లిఫ్.

దెబ్బలచే మృతికొందినవారు.

బ్లాక్ వాచ్ లలోని లె. సర్. ఇ. స్టీవర్సన్ చర్చన్.

దెబ్బలుదినిన వారు.

లీస్టెర్స్ లోని లె. పి. ఫూలీర్; బెర్క్మెయెలలోని లె. డబిల్వా. గెస్టువిల్లియమ్స్ మెర్సెడ్స్ లోని లె. యం. కె. హాడ్ జనక; ఇంజనీరు లోని లె. ఇ. హెచ్. కెల్లి; డార్సెట్టులోని లె. వి. మాల్ట్రై బ్రెల్కర్; బి: యు ఫ్యూజిలీరులోని మేజర్. ఆర్. మాటర్ మాంచెస్టరులోని లె. లె. జె. డబిల్వా. విల్లియమ్స్, మొదటి డ్రాగూనులలోని బాగ్ పేమ్, వేల్స్ ఫ్యూజిలీరు లోని ఆర్. జెర్మిక్.

దెబ్బలుతిని ఖైదీగ పట్టుబడినవారు.

అంధను స్కాట్టిషులలోని కెప్టెను హెడ్ డర్మిక్ గారు ఖైదీగ పట్టుబడిరి.

గార్డెన్స్ లోని మేజరు జి క్రాఫర్డ్ గారు దెబ్బలుతిగిరి కనబడలేదు.

వార్తాప్రకటన సంఘము.

అంధను డిసెంబరు 17:—వార్తాప్రకటనసంఘమునందు అసిస్టెంటు డైరెక్టర్లుగ సర్ ప్రాంత స్వీట్ హౌ, సర్ ఎడ్వర్డు కుక్ గార్లను నియమించిరి.

క్రోత్త నైత్యము.

అలహాబాద్ డిసెంబరు 17:—ఆగష్టు లగాయతు తయారీలోనున్న మొదటి క్రొత్తనైత్యములోనివారు మంచి యభివృద్ధినిగవరచుచున్నారు. ప్రతిపటాలమువారు మంచి కష్టమనందేగాక పటాలమునకుసంబంధించు పనులందు ఆరితేరి వారికిప్పుడు బటాలియన్ బ్రెగెడులందలి పనులను జేర్చుచున్నారు. ఇందలి వారు మేయరకమువారుగుటచే నుత్తమాదర్శనమునొందఁజిగిరి. నైనికులనడక యుత్తమోత్తమును. వారిందర్భంగలవారును చాగుగ తుపాకిజేత జేర్చినవారు నైయున్నారు. ఇందుల సహాయకారిగ సన్నీల యధాపకండు వీరు ప్రత్యేకము తయారు జేయబడిరి. ఈ విషయమున వీరికెటుల దీసిపోవరు. ఇంజనీర్స్ లో చాలమంది రణరంగమునకు పనిచేయువారు లనేకమంది చేరిరి. ముఖ్య నైత్యములోనున్న వాననేకులు ఫిరంగి పటాలములలో జేరిరి. ఇందుచే ఫిరంగిజేయవారుల రెయారీకాలము తగిపోవచ్చును అనుభావములు రెయారీ కావలెన్న విరికను కొన్ని వారుముల దిగులు తయారీలో నుండవలసియున్నది. వీరు రణమునకు తగిలినవార్లగుటకు సుదేహములేదు. సుదేవ నైత్యము, మూతననైత్యము నొకే దీరున నున్నవి. ఉత్కృష్ట సాధనముల గూర్చి యింక నేతముల నైనికులకు దీసిపోవని యొక నైత్య నైత్యమును సుమారు 10 గురునజేరినది. కెప్టెను ప్రభువుగారు సంతసింప వచ్చును.

మంత్రుల సమావేశము

అంధను డిసెంబరు 17:—మంత్రులసభ మేడ సమావేశమయినది. మంత్రులందఱు వచ్చియుండిరి. తూర్పుతీరమున శత్రువులయుద్ధపు టోడలు ముట్టడించవచ్చునని యిదివఱకు అనుకొనబడినది.

కార్యాలయ క్రూసరు.

త్వరలో కట్టియియ్యబడుట

అంధను డిసెంబరు 17:—నాకాదళాధికారులిట్లు తెలియజేయుచున్నారు:—కామ్యూ, లయద్దఅండు కంపెనీవారు కార్యాలయ అను క్రూసరును యీసంవత్సరములో కట్టియిచ్చెదరు. ఇంతత్వరలో నిదివర కేయధనము కట్టబడియుండలేదు. 1915 వ సంవత్సరము మేసెల 21 వ తేదీ లోగ కట్టియిచ్చుటకు కల్పాట్ల చేయబడినది.

మహామృదీయుల రాజభక్తి.

అంధను డిసెంబరు 17:—ట్రీనిడాదుపట్టణము-టర్క్ మెన్ లుతో తమకేమియు సానుభూతిలేదనియు, అంగ్లేయుల గౌరవమును, ప్రతిష్ఠను కాపాడుటకై తాము కత్తి కట్టుటకు సిద్ధముగ నున్నామనియు తెలియజేయుచు, ట్రీనిడాదుమహమ్మదీయులు అంగ్లేయు ప్రభుత్వమునందు తమకుగల రాజభక్తి గురించి తీర్మానించుచున్నారు.

మరణము.

అంధను డిసెంబరు 17:—సర్ జాను బార్క్లరు గారు మృతికొందిరని తెలియచున్నది.

ప్రాన్న

పరాసుఅధికారుల ప్రకటన.

పాకిస్టాన్ డిసెంబరు 17:—నిన్నటిరాత్రి యిల్లు ప్రకటింపబడెను. న్యూహార్డుకు వాసుల్యమునను ఇచ్చెను ఈకాన్యమునకు సముద్రముపై పునకు మనము కొంచెము ముందునకు పోతిమి. లావానైతే పునకు యనుపదారి వెంటను ముందునకు పోతిమి.

అంధను డిసెంబరు 17:—ప్ర్యాంజునగరము. పరాసుఅధికారులు నేటిపూర్వము మిట్లు ప్రకటించిరి:—సముద్రతీరము మొదలుకొని లీనుగరకును జర్జను సైనికులకందకములను చాలవరకు మేము సన్నీలతో యుద్ధముచేసి పట్టుకొంటిమి. లాంబార్డుజడయెద్దను, సెయింటుబార్డ్ యెద్దను నున్న మాస్థానములను బలపరచు కొన్నాము. ఘోరతెలుకు పశ్చిమభాగమున మేమాక్రమించుకొనిన ప్రదేశములో స్థిరపడినాము. వెర్మిల్సుప్రాంతములో చాలచోట్ల మేము ముందుకుపోతిమి. తక్కిన నేనాముఖమునందు శత్రువులకాల్బలము మామీదపడలేదు. కాని ట్రాసీ-తే-వార్డుకుసమీపమునకు, ఛాంపేనీ, ఆగ్నోను, జెడ్డు ప్రాంతములలోను వెడ్డఫిరంగులనుకెట్టి మేము తీగ్రముగ శత్రువులను కొట్టుచున్నాము.

కుష్మా

రుష్యావారి కార్యములు

హంకేరిలోనికి బోవుట.

లాహోరు డిసెంబరు 17:—సివిల్ అండు విలిటర్ గెజెటున కిట్టిని తంతివచ్చెను.

అంధను డిసెంబరు 14:—కార్పేతియా పర్వతము లందలి దర్జలా కనుమలకు తూర్పువంతును పశ్చిమమునందును రుస్సావారు హంకేరిలో 10 మైళ్ల దూరము పోయిరి. ఆస్త్రియావారు తిరిగి కార్పేతియా పర్వతముల పంచల నుండినా వెట్రోగ్రేడు లో నొప్పకొను చున్నారు. ఈ ప్రదేశమునందు న్యూసాండెక్కును మరల స్వాధీన పరచుకొంటిమని వియన్నా వారు చెప్పుచున్నారు.

రుష్యావారికి కలిగిననష్టము.

లోడ్జిమట్టుపట్ట రుష్యావారికి 20000 మందికంటె హాచుప్తము కలుగలేదని టయిమ్సుపత్రిక వెట్రోగ్రాడు విశేషము తెలుపుచున్నాడు.

అమెరికా

కార్మికరాంబును జర్జనువారి యుద్ధపుటోడ. వాషింగ్టన్ డిసెంబరు 17:—గ్యామెలాడ్రోఫ్యూకర్డుకు వాయుధములతో కూడిన జర్జను యుద్ధనావ కార్మికరాంబు నువని వచ్చెను. 24 గంటలూ వెదలిపోతున్న నిరంగుంధింపబడునని తెలియజేరినదియు దొరతనమువారు తెలుపుచున్నారు.

స్వీడను

ఫిన్ లాండు సింధు శాఖలో మందుగనుల బరచుట.

స్వీడను దేశమున

స్వీడను దేశమున 17:- స్వీడను దేశమున సింధు శాఖలో మందుగనుల బరచుట ప్రజల కనుమరపెట్టి కలిగినది. ప్రతిక లన్నియు నిండుచేసిన యింట్లోని దెబ్బలు చూచుచు, ఈ కార్యము గర్వించారు చేసికొన్నందున.

జర్మనీ.

జర్మనీవారు ముందుకువచ్చుట.

జర్మనీ దేశమున 17:- జర్మనీ ప్రాంతములందు శత్రువులు సరిహద్దులయొద్దను దురుసుడిరి. విప్లవానికి కారణమైనదిగా జర్మనీవారు పట్టుకలతో మనవై బడిరి. సోషలిజం ప్రకటనలు కొంచెము వెనుకకుపోయిరి. తక్కిన స్థలములందు మన ప్రతికారములవలన శత్రువులు తమ స్థానములందుండిరి. కాశ్మీరియ ప్రకటనలమీదుగ వచ్చుచున్న ఆస్త్రియావారిని నిరోధించితిమి.

జర్మనుల పన్నాగములు.

లండను దేశమున 17:- తురుష్కులదయ సంపాదించుటకు పాపరాజుల యభిమానము బడయుటకు జర్మనుల మహమ్మదీయతమును స్వీకరించినవారున్నారు. వారు మసీదులలోని కేగి నమాజుచేయుచున్నట్లు సజ్జించెదరు. మసీదులకు వెలుపల జర్మనుకావలి భటులు నిలపబడియున్నారు జర్మను ప్రైవేట్ డొగ్గర్లు దండెత్తు రక్షణంధములు కట్టుకొని యున్నారనియు వారిమీద "నిజమైన దేవుడికడు తప్పు చేక దేవుడులేదు; మహమ్మదాచేపుని ప్రకృతి" అని వ్రాయబడి యున్నదనియు జాఫాకు పోయివచ్చిన యాత్రికులు చెప్పుచున్నారు.

టర్కీ.

డాద్లెన్ నైస్ ఫిరంగుల బారుజేయుట.

సాఫియా దేశమున 17:- డాద్లెన్ నైస్ ఫిరంగుల బారుజేయుట వలన గాయముల దివస తురుష్కులు 90 మంది మౌనముగా వైద్యశాలయందున్నారు.

సారాస్ సింధు శాఖలో తురుష్కులపై

బ్రిటీషువారు ఫిరంగుల బారుజేయుట.

పర్షియా దేశమున 17:- అదివారమునాడు సారాస్ సింధు శాఖలో సమాజేకమై యున్న తురుష్కులపై బ్రిటీషు సాకాదేశమువారు ఫిరంగుల బారుజేసిరి.

అరబ్బులు పోరుసలుపమనుట.

అహ్మదు దేశమున 17:- సివిల్ అండు మిలిటరీ కేంద్రము కిట్టు తొలగించెను. ఇంగ్లీషువారితో పోరుటకొప్పుము లేనట్లు నూచించుటవలన అరబ్బులకు మారుగతురుష్కులు నియమింపబడుచున్నారని డెయిలీ మెయిలు పత్రిక కెయిరోనిలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు.

కలకత్తా.

తురుష్కులెట్టివారు చెప్పిట్లుకొనుట.

కోము దేశమున 17:- ఇటలీవారి కోరికనుసరించి తురుష్కు దొరతనమువారు వెంటనే బ్రిటీషుకాన్సులును ఇటలీయకాన్సులు కచ్చేరికి సంపలసినదనియు నీ కార్యమునందు దోషముల దండింప వలసినదనియు ఈ మెకొగవర్షరు గారికి ఆజ్ఞాపించిన చాక్లెట్ నైట్ గారు సెట్టునుధితో వెప్పిరి.

తురుష్కులందఱును దాకిపూర్తిగ నోడింపడుట.

లండను దేశమున 17:- ప్రెస్ బుక్ బాడ్మెన్లనుండు క్రొత్త సయ్యములవచ్చి కలియుటచేత తురుష్కులు నిలపడి యూఫ్రేటిసు లోకమునను వాసులను ప్రాంతమునందును మాసయ్యములనుదాకిరి. విశేష ప్రాముఖ్యములేని యుద్ధములు జరిగినవిగాని వానిలోనే తురుష్కులు సంపూర్తిగా నోడింపబడి యభివృద్ధి పుష్టమునకు పాల్పడి పలాయనముయిరి. చాల మందికి గాయములు కలిగినవి. చాలమంది చచ్చిరి. ఫిరంగులును మందుగుండును విస్తారముగ వారికి నష్టమైనది. దీనిని బట్టి చూడ తురుష్కు సయ్యములస్థితి కేవలము శోచనీయముగ నున్నదని తేలుచున్నది.

ఆస్త్రియా.

ఆస్త్రియా హంగరీ దేశములో ప్రజలు తిరుగుబడుట

లండను దేశమున 17:- ఆస్త్రియావారికి కలిగిన విజయము వలననే యాదేశమునలిసితి విషయముగనుండగ వియన్నా ప్రేసు యిదావెస్టు నగరములలో ప్రజలు కలిగించుచున్న కలనములను మరంత కన్నతక తటస్థించినది. ప్రస్తుతము యుద్ధముజరుపబడుచున్న విధానమును నిరసించుచు వియన్నాలో ప్రజలు యుద్ధ కార్యస్థానములనెదుట గుంపులు గూడి యాందోళన మొనర్చిరి. ప్రేసులో ప్రజల కలనమునందు జర్మనులనుండి విడిపోవలెనను నూచన లగపడినవి.

ఆస్త్రియాకు వైద్యుగా బృష్టకొనిపోబడిన

హిందూ దేశపు సైనికులు.

మంచి ఆదరణ.

బొంబాయి దేశమున 17:- ఆస్త్రియాలో వైద్యుగా నున్న హిందూదేశపు వైద్యుల కొసంగబడుచున్న యాదరణను గూర్చి బ్రిటీషులోని అమెరికా రాయబారి వ్రాసిన యుత్తరమును జరిచేసి బొంబాయిలోని అమెరికా రాయబారి వ్రాసిన విషయమును బొంబాయి దొరతనమువారు ప్రకటించిరి. ఆస్త్రియాలో 88 గురు వైద్యులున్నారు. వీరిలో కలకత్తావారు 28 మందియును బొంబాయివారు 9 మందియునుకలరు. వీరు బ్రిటీషులోని నిబరాకా కాసంఘమువారి స్వామ్యమును పాగమోదలో బొగ్గువేయు పని వాంఛించు గానుండిరి తెలియుచున్నది. వారు బ్రిటీషులోని స్కెల్లోని బర్దకోట్లో ఖయరుచేయబడియున్నారు. ఆ ప్రదేశములోగృహకర్మమును అనుకూలముగను నున్నది. వీరిలో చాలమంది మహమ్మదీయులుగాన వీరిమత సాంప్రదాయముల కనుకూలముగ నాహారమును వెచ్చని బట్టలను వీరికి ఆస్త్రియాలోగృహకర్మము లిచ్చుచున్నారు. అమెరికారాయబారి వారికి సిగరెట్ల సమత్తము డబ్బు సచ్చెను. శీత కాలమున కుపయోగించు కాలి బొత్లను ఇంకను మరి కొన్ని వెచ్చిబట్టలను పోగుచేసి యిచ్చెదమనగాడ చెప్పిరి.

కరాచి

కరాచి ఎగుమతులు.

కరాచి దేశమున 17:- ఎగుమతులపై, బేరములు కొద్దిగాజరుగుచున్నవి. గోధుమల ఎగుమతిగించి ప్రభుత్వము వారియుత్తరవులు వచ్చుకరకును ఎగుమతి కరకులు చురుకుగా పనిచేయదలంపలేదు.

కలకత్తా.

నీళ్ళకాగు బ్రద్దలగుట

యంత్రములకు నష్టముకలుగుట

కలకత్తా దేశమున 17:- దండం ప్రేషణలో నీళ్ళకాగు నేడు బ్రద్దలై ఒకనాకరునకు చాల దెబ్బలు కలిగినవి. ఆవిరి యంత్రముకటి బ్రద్దలయి చాలయంత్రములకు నష్టముకలిగినది. ఫాలోగాపడియుండిన ఇంజను ఒకటి ముక్కలయినది. యంత్రము ముక్కలు మున్నగునవి వైకెగిరి ఒకకావలివానికి దెబ్బలుకలిగినవి. చావుబ్రతుకులతో నుండగ నితనిని వైద్యశాలకు తీసికొనిపోయిరి. బొగ్గువాయువుకు నిష్పముట్టుకొని, ప్రయాణికులు ఒకపల్లెలుఫారమునండి, మరియొకపల్లెలుఫారమునకు వెళ్లువంతెన మండవారంబించెనుకాని త్వరలోనే అప్పివేయబడినది. 10 వేల రూపాయల నష్టము కలిగినది.

లాహోరు

ప్రత్తివ్యాపారము

లాహోరు దేశమున 17:- పంజాబులో ప్రత్తివ్యాపారపు స్థితి బాధాకరముగ లేదు. ప్రస్తుతపు ధరల కమ్ముట కిష్టములేని జమీందారులు ముందు ధరలు పెరుగునను నమ్మకముతో సరకు నిలువ చేసికొని యున్నారు. ఈ సందర్భమున వర్షము లభికము గుట వలన ప్రత్తిపంట అనకూలముగ లేవన్నను ఇదివరకు కొన్ని సంవత్సరములుగా పంట లనకూలముగనుండుటచే జమీందారులస్థితి చాల ననకూలముగ నేయున్నది. కాన ప్రభుత్వమువారి జోక్యమును పుచ్చుకొనవలసిన యావశ్యకత కనబడదు.

విహారపు సరిహద్దులో హిందూరలేనివియును లేవు.

లాహోరు దేశమున 17:- విహారలో ప్రాణిత్తములకు సందక్షణమేమియు లేకుండనున్నదని నిరాధారములగు భయంకర వార్తలు ప్రబలియుండుటను గూర్చి ఆపట్టణ

మున నివసించుచున్న సుప్రసిద్ధసిద్ధిశ్రవణులగు రాయబహదూరు హస్తీమాలగారు బ్రిటానియ పత్రిక కిట్టులవ్రాసిరి. ఇక్కడంతయు నెమ్మదిగ నున్నది చాలమంది ఆఫ్రికేలును పతానమును బ్రిటీషు వైద్యములలో చేరిరి. చిత్రాలు మెహటగుగారు సామ్రాజ్యధికి భనసహాయము చేసియున్నారు. డిరునవాలుగారు ఇండియాదొరతనమువారి ఏజెంటు మేజరులేనగారిని చాలగౌరవించిరి. ముల్కందు స్వాతుజాతుల వారు బ్రిటీషుపరిపాలనక్రిందకువచ్చుట కారుతకతోనున్నారు.

సిన్ధూ

ఫస్ట్ సెలవుకాలపు జేతము ననుమతించుట.

సిన్ధూ దేశమున 17:- హిందూ దేశమునుండి విదేశములకు సంగ్రామమున వైచ్చికులుగా పంపబడిన ప్రభుత్వోద్యోగులకు ముందు జేతములలోను పింఛెనులలోను నష్టము కలుగకుండునట్లు వైచిక సంబంధముగ జీత బత్తెము లిచ్చుటయే గాక ఫస్ట్ సెలవు కాలపు జేతమును యికిర బత్తెములు సొసంగుట కనుమతంప బడినది.

ఫిరంగీ.

హైదరాబాద్ సైనికుల నష్టము.

ఫిరంగీ దేశమున 17:- ఫ్రాన్సు బెల్జియం దేశములందు నష్టమైన యుద్ధోగ్యముల పట్టిలో 29వ పట్టియం దీనిగునవారి పేర్లుగలవు. గాయములు కలిగినవారు 15 సిక్కు పటాలములోని మేజరు. సి. ఎ. విలియామ్, కనబడినవారు పి. డబ్లిల్వూ, బి. మధ్య ఇండియా ఆర్మీకుల 29వ పటాలములోని కె. జె. యఫ్. టాడ్.

బ్రిటీషు తూర్పుఆఫ్రికా.

బ్రిటీషు తూర్పుఆఫ్రికాలో ప్రయరింపబడిన నాలక పట్టియం దీనిగున యుద్ధోగ్యములున్నారు.

కనబడకయుండి దెబ్బలుదీరినది తెలిసినవారు.- కాల్పంట్టులలోని 96 వ పటాలములోని సుబేదారు జయపాలసింగు.

దెబ్బలుతీసినవారు:- కాశ్మీర సాళీకవైనికులలో 2 వ పటాలములోని సుబేదారు ఛాబర్ సింగు, రంధీనసింగుగారు.

కర్నల్ దుర్గాసింగుబహదూర్; జంధర్ బూలా.

వెర్దియా సింధుశాఖ.

వెర్దియా సింధుశాఖలో కాల్పములో 110 వ పటాలములోని కె. యల్. హెచ్. బ్రాకెస్కోగారికి కొంచెము దెబ్బలుకలిగినది తెలియుచున్నది.

స్తేటు సెక్రటరీగారంపిర తంత్రివార్తలు.

తూర్పు రంగము.

ఫిరంగీ దేశమున 17:- డిసెంబరు 16 తేదీన స్తేటు సెక్రటరీగారి క్రిందివార్తలకు శ్రీ వైస్ రాయగారి కంపిరి.

తూర్పురంగమున క్రాకోత్ దక్షిణమునందు జరుగనున్న మహాకలహము ముఖ్యమైనది. ఈ ప్రదేశమునకు కార్యేతియావర్షతములదాటి ఆస్త్రియావారును వైచిమిద జర్మనీవారును వచ్చుచున్నారు. లూనిక్, విప్లవాలముధ్య యంకను తీవ్రముగ పోరుజరుగుచున్నది. ఇందు రుహ్యవారు ముందుకు బోతునని తెలిసిరి. సేనాముఖమునం దిరభాగములందు శాంతిగనున్నది.

ఆస్త్రియావారి యోటమి.

బెల్ గ్రేడును విడువవలసినవైనని ఆస్త్రియావారి యొప్పుకొనుచున్నారు. డాన్యూబునదినిదాటి ఆస్త్రియావారు తొందరగా పారిపోయిరిని స్వీడనవారు ప్రకటించిరి.

టయ్యున్నపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది. ఆస్త్రియా హంగరీవారి కిదివర కనేకపరాజయములు సంభవించెను. కాని యొక చిన్న రాజ్యముగు స్వీడనవారిచే రెండవసారి పూర్తిగ నోడింపబడుటచే కలిగిన పరాభవమువంటి యవమానము నిదివరకెన్నడు పొందియుండలేదు

బ్రిటీషు యంత్రామి యద్భుతకార్యము.

డాద్లెన్ నైస్ జలసంగిలో తురుష్కుల యుద్ధపుటోడను ముంచివేసిన బ్రిటీషువారి యంత్రామి కార్యమునకు ఇటలీవారును, ఫ్రాన్సు, రుష్యా, అమెరికావారును ప్రశంసించుచున్నారు.

జర్మనీనిగూర్చి అమెరికావారి యభిప్రాయము.

జర్మనీ వారి సాంగ్రామికాధిక్యము ప్రపంచమువారి యగౌరవమునకు బాత్రయ్యెనని నీయు ప్రపంచములోని వారు జర్మనీ వారికి జయము కలుగనియ్య బాలరనియు జర్మనీవారికి దెబ్బపుడని అమెరికాలో నున్న జర్మనీదేశమువారిని చేతుకొనుచున్నామని న్యాయగుట్టులుమున్నపత్రికలో వ్రాయుచున్నది. జర్మనీవారి కాధిక్యత గలిగినచో ప్రపంచమున శాంతియు, ప్రజాక్షేమము నుండదు.

కోర్టు వ్యవహారములు.

మదరాసు హైకోర్టు.

[న్యాయమూర్తులు ఓట్లెక్కి, తర్వాత గారులు]

నాగవల్లిరాజు దేవస్థానపు కమిటీ.

ఈ దేవస్థానపు కమిటీ మొదట నాగవల్లిరాజు దేవస్థానపు కమిటీ గురించి...

[న్యాయమూర్తులు: సెక్రటరీ, కేసుగిరి అయ్యగారు.]

మైసూరు సాక్షులను గురించి

గోదావరి జిల్లాలో ఒక్క అవిధ క్షుణ్ణములలో నిర్దేశములు...

పోలీసుకోర్టులు.

బాల్టిమోర్.

కోడండరామయ్యగారు, పిచ్చయ్యగారు, కళ్ళపాచారి,...

రెండు

ఈ నగరపాలక సంఘము.

"లోకమునం దేవతయమును విచారించినను ఈ ద్వితీయ సంఖ్య అన్నింటియందును అమరి వర్ధిల్లుచున్నది.

స్థితి యొక్క వైపు నుండ మతియొక్క చెంప ననాలోగ్యస్థితి యుండుట ప్రకృతి కర్తవ్యశక్త్యనుని యూహించి యుండరా...

మదరాసు నీటివనతి నిర్మాణములు.

కోర్టుకమువద్ద నిర్మింపబడుచుండిన యాంత్రికములకు నిన్ను పాయకాలముగైకొన్న నగరపుక్రమణోత్సవము గావించి...

మెదక్ శీవలి వార్తలు.

(ఒక విశేషము)

శ్రీ బాప్టిస్ట్ బ్రదర్స్ కేర్ ఫర్ ది పూర్వము.

మెదక్ శీవలి డిసెంబరు 12:—క్రీడా దండకుల పటమును రాజభక్తి కీర్తనలు పాడుకొనుచు జనుజయ ధ్వానం...

2 పతనమందర సావనము.

ఈసందర్భమున సగ్రాసనాధిపతి గారిచేతనే మాపురమునందున్న మతగురువుల దివ్యభవనమున నేర్పాటుచేయఁబడిన పతనమందరము దెబ్బఁబడియె.

గ్రంథమాలాస్థాపకులు

మరియు కీయారనాక గ్రంథమాలను స్థాపించి భాషనీవలఁజేయుట యొక్క ముఖ్య క్రియసర్లకుమారస్వామి శాస్త్రిగారిచే ప్రబోధింపఁబడినది.

ఎట్టేటు సూపరింటెండెంటును కొట్టుట.

కలకత్తా డిసెంబరు 15:—కోటిగిరి సమీపమున ఒక ఎట్టేటు సూపరింటెండెంటును కొట్టినట్లు యిక్కడ చెప్పకొనుచున్నారు.

ముగ్గునిసివలుసంఘమువారికి ధనసహాయము.

కూనూరు డిసెంబరు 18:—రాజమార్గములను పొగుచేయునమిత్రము ప్రతిసంవత్సరమున రివేలరూపాయల వరుసనిప్పించు చుండవలయునని ముగ్గునిసివలు సంఘమువారిటీసల ప్రభుత్వమువారిని కోరిరి.

చెన్నై రాష్ట్రీయ సహకార మహాసభ తృతీయ సమావేశము.—జనవరి నెల 1, 2 తేదీలలో జరుగునని యిదివఱకు ప్రకటించబడిన సమావేశములు అప్పుడు ప్రకటించబడినట్లు తిరుకల్లిక్కేటి కల్లెట్ పోలీసులలో, గాక కచ్చయప్ప కళాశాల భవనములో జరుగును.

విలేఖనములకు ప్రకటన

ఏలూరు అంకిరెడ్డిగారు :— సాతనమాచారములు ఆశేటి పల్లి కార్జునరావుగారు, పండితారాధ్యక్షుల వీరరాజుగారు. వ్యాసములు ప్రకటింపలేనందులకు చింతింపబడుచున్నది. [ఆం-ప-సం]

వృత్తాంత లేఖలు.

గుంటూరు నోర్రలు.

(గృహవిభాగమునకు దొంగిలించి)

శ్రీ శ్రీ కృష్ణము.

గుంటూరు డిసెంబరు 15:— ఈనెల 14 తేదీ రాత్రి మా యూరియల్ ప్రేమముద్దమన్న గుంటూరు నోర్రల వచ్చి పడియించెను. బహిరంగమున వేలిన శ్రీ శ్రీ కృష్ణమును జూచి పోలీసు వారికి విన్నవించిరి. తదుపరి వైద్యము చేయబడినది. ఈ ప్రాంతమున వైద్యము చేయబడినది. యువకులను చూచి, తనము ఆసుపత్రికి గొనిపోయెను. తనము పేరు, ఊరు, నింకను తెలియలేదు.

శ్రీ విద్యాభివృద్ధి సంఘము.

ఈనెల 15 తేదీన గుంటూరు నోర్రలలో నక్కడి విద్యార్థులకు మాజీ కులాలయద్వారా పాఠపరి రామ మూర్తిగారు భాగ్యశక్తిగారి విషయములను గూర్చియు, వాయువిమానములను గూర్చియు, సాహిత్యము నొసంగిరి. శ్రీ విద్యాభివృద్ధి సంఘము, ఉదారభావమున నేతత్వంధూర్వక్తులును వైన శ్రీ కొండవెంకటప్పయ పంతులు గారి కి మార్గశిర్కలాలయము నీసంఘమున వైచిత్రి యిట్టియపర్యాసముల నిచ్చుటకు ఆవకాశము గలిగించినందులకు శ్రీ వారు మిగుల కృతజ్ఞులు.

నెల్లూరి వార్తలు.

(ఒకరిలేఖనముద్రపరచి)

దేవాలయములు.

నెల్లూరు, డిసెంబరు 14 :— రంగనాయకులపేట దేవాలయములలో దేవాలయము లేక అవశేషములను అవసరము ప్రకటించెను. భక్తులకు సాధనమైనది. చిన్నతావు పదిహేనులకుందలి జరిగినట్లు వినుచున్నాము. తన వ్రులు జరుపక తగవులను మనిషియై కొనక దేవాలయము నిరుత్తరము క్రొత్తలో కలిసి పని జరుపుదురుగాక. దేవాలయము భూములకు ప్రత్యేకముగా మహాధాన్యము తగ్గించి ఇచ్చుచున్నట్లు వినుచున్నాము. దేవాలయమునకు నష్టముకలిగిన భర్త కర్తగానికి కష్టముగలగుట సహజముగాన గాగ్రతగానుండునుగాక. దేవాలయమును పరిశ్రమచేయుటగా సంవత్సరమున కొకతూరి పరిశ్రమను జరుపుట యాచారము యున్నది. అట్టియైనను ఎప్పుడును పదివేలరూపాయలు నిలువతోనుండు దేవాలయమున డబ్బులేదని జరుపకుండుట విచిత్రము. దేవాలయమునకు నష్టములలో నొక్కటి సంవత్సరపు పాడుగునకప్పు కానుకలు నాలుగువందల రూపములైయున్నవి. ఇట్టియేదాయము దేవాలయములకు వసూలుయేయుట కష్టమునందున కంట్రాక్టును ఇచ్చుచుండిరి. ఇప్పుడువరకు దేవాలయపురపున వసూలుయేయుచున్నారని నెలకు రెండురూపాయలైనను వసూలుగుటలేదు. ఇట్టివస్తువుల నేకములు దేవాలయమునకు కలిగించుచున్నారగాన ఈ విషయముల మాకెక్కువదొరవారు గమనించి పనిజరుప కొరుచున్నాము.

వివాదము

నదిలో నీరురెండు నెలలుగా ఎండిపోయియున్నది. నిష్కర్షగా ఆగవు మొదలు నవంబరు నెలవరకు నీరు ఏటికివిడువక ఏటి కాల్యలకు పోయియున్నది. విడుచుట యాచారముగా నుండెడిది రెండు నెలలక్రిందట ఇంజనీరుదొరవా రెండులకోయే కిసిట్లవిడిచి ఇక్కట్లా పాలములకు లేకుండజేసివారు. రైతులకునీరు కావలసి యున్నది. దేవుడేమా మొర యాలకంపలసియున్నదిని రైతులు మొరలిచుచున్నారు. యంజనీరుగారు రైతులకు నీరెట్లు చేసెదరో కనవలసియున్నది.

మినిసిపాలిటి మురికి కాల్యము.

నెల్లూరు పేరునకు పెద్దదేగాని తగిన కూరగాయల మార్కెట్టు లేకుండుట కాశ్చర్యమగుచున్నది. కట్టించుటకు మినిసిపాలిటికి దేవుడేసేందులకు మరయు నాశ్చర్యమగుచున్నది. ఇప్పుడు కూరగాయల అంగళ్లనంద మురికినీటికంపు విశేషించియున్నది వాడుకయైన అంగళ్ల వారికి ఆవాసక విశేషము చేయవచ్చును లేకమునకై వచ్చువానికి తల కంటింపుచున్నది. అందుచేతగా కాల్యము లేనివట్టి కట్టించుటకు దేవుడే సహాయచేసియు కట్టించుచువు కావలెను. ఇప్పుడు కొంత మార్కెట్టు కట్టించుట మనస్సులలోనైనను వచ్చుచున్నది ప్రస్తుతము ఆంగ్లో హిందీయుగానుండు కూరగాయలంగళ్ల వద్ద మురికి కాల్యము కంటినే వాగువరచియున్న ప్రజలకు సౌఖ్యము గలిగించుటగాక.

గవ వట్టాభిషేక సాంకేతిక మహోత్సవము.

శ్రీపంచమబార్తి రాజరాజేంద్రుని వట్టాభిషేక దినోత్సవము అన్ని భారతవ్యాప్త పాఠశాలలందును సంతోష పూర్వకముగా జరుగినది.

వైశ్యులు-తదివములు.

వైశ్యులలో తదివములు బహువిధియుగా జరుపుచున్నారు. ఎట్లన వ్రాహ్మణుల యింద్రులతోయి నాలుగుకాలు వారిచేత వైశ్యుల వారింట్ల భోజనముచేసి వచ్చుచున్నారు.

కర్మాగారములు.

మాయూర శ్రీధరు లనేకులుగలకు, వారిలో వాన కర్మలని పేరువడిన శ్రీధరు లేవాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు రెండుసంవత్సరముల క్రిందటనే శ్రీధరు దాసువరపు వెంకట నువ్వారెడ్డిగారు ప్రాతాహ్నమున తమ సహకారదారులను తమ గడ్డల తయారు చేయు మిషను నేర్పరచి నెల్లూరును ప్రఖ్యాతికి కేంద్రముగా చేయవలెనని యోచనయుననో మానుకొనిరి. ఇప్పుడు మహాకర్మాగారమునకు మహాధాన్యము సరకుల తేలికొనుట యావశ్యకమైనదియు వారయంగని విషయముగాను కాన దయజూపి నూనెగింజల కర్మాగారము, లేక వందల కొలది దీపాలకు బ్రతుకు దేవులుకావునదియు ప్రఖ్యాతిచేయు నదియు అత్యవశ్యకమైనదియు నగుచున్నందున నేయు కర్మాగారము ఏర్పరచి దేశోపకారములలో మొదటి వారనిపించు కొందుకో మాడవలసియున్నది. కార్యనిర్వాహకులుగా నుండ దగిన శ్రీమాక కందార్ల రంగమన్నారయ్యంగారులెక్కువరపు కొలూరెడ్డిగారు బల్లెల నరసారెడ్డిగారు లెజవాడ పట్టాభి రామిరెడ్డిగారు దొడ్ల వెంకట్రామిరెడ్డిగారు కాటం రెడ్డి అది వారాయలరెడ్డిగారు మొదలగు భాగంపన్న లనేకులు గలరు. మామండలప్రముఖులు ముందడుగు వేసిలాభమునబొంది సంతోషించుటకు వేర అవకాశము లేదని తెలిసికొందురుగాక

జూబులు

I

వాడపల్లి దేవస్థాన విషయము.

అయ్యో! గోదావరిమండలము, రాజవోలు తాలూకా మండలి యీరవల్లియందు దొక విష్ణులింగమును, ఒక శివలింగమును గలదు. విష్ణులింగమునకు ఉత్సవాలు విశేషముగ జరుగుట గలదుగాని, భర్తృకర్తలు వైష్ణవులగుటచే నీశ్వరలింగమునకు ఉత్సవాలు లేకున్నవి.

వీరు క్రమమైన భర్తృకర్తలు గారని శ్రీ చెన్నప్పజోన్నత సభవారిచే తీర్మానింపబడినందున అప్పటి జిల్లాస్వామి ధిపతులగు యమ్ బి. పార్థసారథి అయ్యంగారికి స్మరము నేర్పరచిరి. అస్మిమునకును తుదకు ఆలేయ పురపాలకులగు జటాపల్లభ కృష్ణసోమయాజులుగారు ర్యాలి గ్రామములగు కల్వేపల్లి నర్సరాజుగారును వాడపల్లి గ్రామములై యప్పటి వరకు పనిచేయుచున్న అయ్యవార్లగారును భర్తృకర్తలుగ నెప్పుకొనబడిరి. మొదటివారు వేదాధ్యయనముందును రెండవ వారు కృషికాశ్రమందును మాడవారు గిర్గాణులందును గట్టివారు. వీరు వచ్చినప్పటికి వైష్ణవులచే చెప్పబడిన కార్యమేమియు జరుపబడియుండలేదు.

ఈమధ్య వాడపల్లి గ్రామములలో వారాంగనయగు నది అరుణాచలమున నొకతే జరపిన భజనస్తంభ ప్రతిష్ఠా సమయమున నొకరనుగూడ కష్టముచేయలేక పోయిరి.

ప్రస్తుత సీతీయందు దేవాలయము ఏమియు బాగుండ లేదు. భజనస్తంభముల పోయినవి స్రావరములలేవు దేవాలయముల పగులవారంకించెను. హంసవాహనము సింహ వాహనములు పలుత్యము వదలినవి. భర్తృకర్తలు శ్రద్ధవహించి లోపముల బోధపరచుకొని లోపములదిర్చి ప్రతిష్ఠ తెచ్చు కొనటకై యభిమతస్సములను వేకొనచున్నాను.

వాడపల్లి వాస్తవ్యుడు.

II

సీతలింగ పుస్తకభాండాగారము

అయ్యో! డిసెంబరు 8 వ తేదీ మంగళవారమునాడు ప్రకటింపబడిన యాంధ్రప్రదేశ్ వీరేశలింగ పుస్తకభాండాగార సంవత్సరోత్సవ సమయమున బ్రహ్మశ్రీ కాశీభట్ల బ్రహ్మయ్యశాస్త్రి గారిని ఉపస్థాపనముగ వాస్తవ్యులయేయుటను గూర్చి యొక చందాదారుడు కార్యనిర్వాహకులకు పూర్వపరిశుద్ధులలో నొక్కరు, మహావిరోధులు, నగు శాస్త్రి గారిని పిలుచుట కత్తును వేసేళ్ల చాటుచున్నదేగాని స్వార్థ త్యాగమును దేశసేవకు జాటులేదనియు జనభావశ్రేయమున కనిష్టములకు వారిని తీసికొనవచ్చుట సాధిగాదనియు మున్నగు వాక్యములతో బూరించి యొక శీఘ్ర ప్రకటననియి త్రమపంపియింపగాను. భాండాగార సంవత్సరోత్సవము భావపీడయకయని యెల్లరాయంగుడు. బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు భావకు ఒక భూమికారనియు నందరెఱుంగుదురు. ఇక వీరికత్తుగారు తెల్లయిరో తెలియకున్నది. మఱియు స్థాపకులకు విరోధులని చందాదారుడు వ్రాసియున్నాడు అది యెట్లో తెలియకున్నది. 1911

సం॥ శాస్త్రిగారు భాండాగార మందిరమును దిశించి షి సకముల జూచి యానందించి భాండాగార స్థాపకులకు విరోధులైన యెడలను మందిరమునకు వచ్చుటయు దమయభిప్రాయము నిర్దుటముతో బాసగనేరదు. మరియు భాండాగార స్థాపకులకు సాళము కృష్ణారావుగారు కొన్ని వత్సరములక్రిందట బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారిని సంవత్సరోత్సవ సమయమున సభాధ్యక్షుత్వ వహింపవలసివని గోరియుండిరి. ఇదివరకును శాస్త్రిగారు విరోధులుగనుండి ప్రస్తుతము స్నేహితులుగనుండుటకును కారణము కానరాకున్నది. ఈచందాదారుడు కత్తుదారులలో నొకరని బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారి సభిజేపించుట సమంజసముగలేదు. ఇక శాస్త్రిగారివరకి కత్తుదారులలో జనభావము శ్రేయమునకు విరోధులెట్లయిగో మాకు తెలియకున్నది. మారించాదారు దావిషయమునుజెలుపుగాక.

మాతృదృష్టితో వాచినయెడల శాస్త్రిగారు భావకుగాని దేశముకుగాని విరోధులుకారనియు నట్లు నెలందుట బుద్ధిమంతులగుటకునుగాదనియువిజ్ఞానముగలవారతలంపకపోరు. లేనికలహములువెంచక దేశభిమానముతో భావసేవజేయు వారికెల్లర ప్రేమించుచుచుచందాదారులు భాండాగారాభివృద్ధికై పాటుపడుదురుగాకయని యందుములముగ కోరుచున్నాను.

కార్యదృష్టి

III

గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాల శ్రీమత్రయోత్తముల

కొక విజ్ఞప్తి.

అయ్యో! రాజపుత్ర సమాజ సభ బల్లిపాడు గ్రామమున శ్రీభూపతిరాజు మూర్త్యారాయణ గాజుగారి స్వగృహమున జయప్రదముగ జరుగుటయు, రాజోవు సభ వాస్తవ పరప పెక్కుమందికి యత్యాహము జనింప, నర్సాపురం తాలూకా లింపునాడ వాస్తవ్యులగు మ||రా||శ్రీ రత్నరాజు వారాయణరాజుగారు, తమకట్టి గౌరవము ఈ సం॥ర మొంగవలసివదిరి అత్యుత్సాహముతో ఆహ్వాన మొనర్చుటయు, సభవా గామోదించుటయు అందరెందంగుదురు. నదరుసాగురి మీటింగు గత నూన్యాయందు ౨౫వలసి యుండెను. అట్లు జరగవలెనని లోగడి ప్రియల్ నెలలో సమాజ కార్యదర్శిగారగు శే|| నూర్యనారాయణరాజు పి. ఏ. గారి పేర వ్రాయగా ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుని గృహంబున కుభములు జరుగనై యున్నవనియు, ఆ పేరకువుణ్ణే సభ ఆ నెలలో జరుప వీలుకలిగినది కాదనియు జవాబిచ్చి యుండిరి. పిమ్మట నవంబరు నెలలో జరుప నుద్దేశించగా మ||రా||శ్రీ రత్నరాజు వారాయణరాజుగారు మరొకన్ని ఇతర కారణములచే నవంబరు నెలలోను జరిగింప ఇష్టపడనట్లు చివరచిచ్చిరి. అకటా! సమాజమున కెట్టి దుర్దినములు సంప్రాప్తించినవి. ఎల్ల సీచ జాతులవారు సమాజములు స్థాపించుకొని, అద్దాన సంఘపురభివృద్ధి నొందుచుండగా ఏలకో ఉన్నతకేశంభూతులమని సర్వదా విజ్ఞులగు సీతీత్రయసంఘము గాఢోద్రాసించుట? ఎలజాతులవారు. మన ప్రభువులకు ఈమధ్య తలొగ్గించిన యుద్ధపహాసంక్షోభమునకు తమతమ సానుభూతిని తెలుపుచు, భవసహాయ మొసంగుచు, అవసరమగునెడ, సాధ్యమగునెడ శ్రద్ధ సంస్కృతిమైనట్లు వైప్రాయుగారికి తంతులు పంపుచుండ మన పోరాత్మతో సరకులుకై నను సమర్థులుకావాలిరైరి. విద్యలేమి, యంత ఆభోగి! పాపవేముచున్నది. పాలు గలిగినది రెండవపాలు గలిగించనై యున్నది. ఇదిగదకు సానుసరి సభలు రెండుమాత్రమే జరిగివి మాడవయేటనే ముప్పు తలపడకుట కదంగుమోచనియము. ప్రధానసభ్యులారా! తమకై గాలు ఈ 18 నూనములనుండి వేసిన కృషి శ్రీమత్రయోత్తములకై విశదపరప సానుసరి సభ పెట్టినే జరిగించి ఎల్లరకు సమాజస్థితి క్రుతవృద్ధి సహాయముచే ప్రయత్నింప వేడెద ప్రారంభముననే ఇట్టి యిక్కట్లులు తలొగ్గపడిన పెక్కుమందికి సమాజమునెడల సమ్యక్ముఖ గౌరవమును చెడి చందాలాసగుట దుర్గుటగును. తమకై రాతెల్లరు ఒహువ్యాపకు లయ్యుక, విహించిన కార్యమును కొనసాగించుట ఉత్తమధర్మము గాన ఎంతవని యున్నను, ఇదియు యొక ముఖ్యకార్యముగా నెంచి జనవరీ నెలలోనైన సభజరిపింప ప్రార్థింతులు “వారాయణరాజుగారా! తమకట్టి ఆవకాశము చేసికొని సాధ్యమైనంత త్వరలో తమ గృహంబున ఈసభ జరుప ప్రయత్నింప వేడెద. లేయెడల యావ దార్జము తమవై పడగలదు. ప్రధానసభ్యులారా చందాలు ఇంకను పెక్కుగ్రామములలో వేయించవలసి యున్నది. ఈ సం॥రము కొంచెము శ్రమతీసికొని చందాలు పూర్తి చేయించి సమాజము రిజెస్టరీ చేయించు సాధనము చేయించుకోరెదను. రిజెస్టరీకానియెడల ఇతర జిల్లాలవారు తమసహాయ మొసంగజాలరు. సమాజపు, సానుసరి సభనుగూర్చి పరాచిలగించుట భక్తము కాదుగాన వెంటనే సమకూర్చు ప్రయత్నింపుడు.

సమాజాభిమాని.

సంయుక్తపరగళా..

THE GREAT EUROPEAN WAR.

RUSSIAN ENTRY INTO HUNGARY.

TURKISH OFFENSIVE AND MARKED FAILURE.

ITALY'S DEMAND ANSWERED

TURKISH CULPRITS TO BE PROSECUTED.

(REUTER'S AGENCY.)

From the Central theatre of war we have news of progress. To the North-east of Ypres as well as elsewhere the allies have gained ground. Russia has dealt with the German forces in the Mlava region successfully. She is reported to have entered Hungary also. Indications appear that go to show that the Austrians are strong on the Carpathian ridges. The Turks in the region of Van and elsewhere took the offensive and got complete defeat as a reward therefor. They have instructed the Governor of Yemen to send the British consul to Hodeidah and immediately prosecute those responsible. A few further details have arrived with reference to the recent Naval Engagement.

GREAT BRITAIN.

Bombardment of British Towns

A German Communiqué.

LONDON, December 17.

An Official message published in Berlin says:—Portions of our High Seas Fleet attacked the English east coast and bombarded the fortified places of Scarborough and Hartlepool. Regarding the further course of action no information can yet be given.

The Casualties.

LONDON, December 17.

It is unofficially reported that twenty-five people were killed at Scarborough and 48 at Hartlepool where 130 were injured.

The Latest Reports.

LONDON, December 17.—(12-55 P.M.)

The Press Bureau says that the latest reports from Hartlepool says that fifty-five civilians were killed and 115 wounded.

The Seafront Crowded to See the Fun.

LONDON, December 17.

The conduct of the population in the bombarded area was exemplary. So far from there being any panic, the military had to order the people away from the seafront where they had congregated to see the fun.

Public Works Guarded.

The authorities promptly took the necessary precautions in cutting off gas supply and guarding the important public works.

Seaplanes Busy.

Seaplanes are patrolling the Northumberland Coast.

Admiralty's Announcement Awaited.

Everyone is hoping that it is a big thing and that the German navy has at last come out. All eyes are turned on the admiralty's phrase that "situation is developing" and people are awaiting with calm confidence the Admiralty's announcement.

The Day's News.

DELHI, December 17.

The Viceroy has received the following from the Secretary of State dated the 16th instant:—The Press Bureau states that German warships engaged the fortress at West Hartlepool between 8 and 9 o'clock this morning. The enemy were driven off. A small German ship also opened fire on Scarborough and Whitby.

German Ships Engaged and Sunk.

LONDON, December 18.—(10-55 P.M.)

The "Evening Standard" says that the captain of a Ketch off Saltburn says he saw the British Squadron engage three Germans. One was blown up, another bolted and a third was last seen engaged.

The Naval Bombardment.

Civilian Casualties.

LONDON, December 17.

SCARBOROUGH.—Nineteen civilians were killed here. Twenty-one returned to hospital. There was a large number of persons with slighter injuries. It is confirmed that at Whitby two persons were killed and two injured.

The Hartlepool Affair.

War Office Statement.

LONDON, December 17.

The War Office says that what apparently were two Battle Cruisers and one Armoured Cruiser were sighted off Hartlepool at eight. They commenced bombardment at 8-15 A.M. The batteries replied and report that they hit and damaged the enemy who departed at 8-50 A.M. None of

the British guns was touched. One shell fell in the Royal Engineer Lines and several in the lines of the eighteenth service battalion of Durham Light Infantry. Casualties among the troops were seven killed and fourteen wounded. Some damage was done to the town and the gas works were set on fire.

A NEW CRUISER.

To be Delivered within a Record Time.

LONDON, December 17.

The Admiralty announces that the cruiser "Caroline" will be constructed and delivered within a year which shall be a record performance by Messrs. Cammell, Laird and Co. The contract date was May 21st 1915.

British Cabinet Meeting.

LONDON, December 17.

A full Cabinet meeting took place to-day. It is understood the raid on the East coast was considered.

The Press Bureau.

New Assistant Directors.

LONDON, December 17.

Sir Frank Swettenham and Sir Edward Cook have been appointed Assistant Directors of the Press Bureau.

The New Army.

Its Fighting Qualities.

ALLAHABAD, December 17.

A "Pioneer" Cable says:—The first New Army which has been under training since August, is showing remarkable features of good progress. Every battalion is well-trained physically and in company work. They are now engaged on battalion and Brigade instruction. The quality of the men has enabled a high standard to be reached. The marching of the men is excellent. Their general endurance is very satisfactory while the whole force can shoot well. This is a dominating feature. Added to it is the fact that boyonet fighting has been specialised and the men are able to hold their own with any troops in this respect. The engineering trade has yielded plenty of trained Engineers for field work. A large number of ex-regulars are in the batteries. This will shorten the period necessary to train gunners. The Army is still some weeks short of six months training. Its fitness is undoubted and is something of a triumph. The Second Army is much the same as the third army and well forward. Lord Kitchener is in the happy position of having created and made fit a large army of the best material which when it takes the field will be equal to any conscript troops.

Obituary.

Sir John Barker.

LONDON, December 17.

The death is announced of Sir John Barker.

British Casualties.

Killed.

LONDON, December 17.

Lieut. C. J. Lyon, Royal Scots Fusiliers; Lieut. H. P. Hartnoll, Worcesters. Capt. M. Radcliffe, Border Regiment.

Died of Wounds.

Capt. Sir E. Stewart Richardson, Black Watch.

Wounded.

Capt. P. Fuller, Leicesters; Lieut. W. Guest Williams, Berkshires; Capt. M. K. Hodgson Sherwoods; Capt. E. H. Kelly, Engineers; Capt. A. Moulton Berrett, Dorsets; Major R. Shuter Irish Fusiliers; Second Lieut. G. W. Williamson, Manchesters; Bagshawe, First Dragoons; R. Jerman Welsh Fusiliers.

TELEGRAMS.

Wounded and Prisoner.

Capt. Henderson, London Scottish.

Wounded and Not Missing.

Major G. Crawford, Gordons.

FRANCE.

The Allies' Front.

Slight Progress.

In the Left.

PARIS, December 17.

Last night's Communiqué said:—We have made slight progress to the Sea north-east of Nieuport and south-east of Ypres and along the Railway in the direction of La Bassée.

A Paris Communiqué.

LONDON, December 17.

PARIS.—This afternoon's Communiqué says:—From the Sea to Lys we have taken several trenches at the point of the bayonet. We have made secure our positions at Lombartzyde and Saint Georges and established ourselves on the ground gained westward of Gheluvelt. We have made progress at several points in the region of Vermelles. There has been no infantry action on the rest of the front but most effective firing by our heavy artillery in the vicinity of Tacy-Le-Val also in Champagne, Argonne and Verdun regions.

SWEDEN.

Mine-Laying in Gulf of Finland.

STOCKHOLM, December 17.

Mine-laying in the Gulf of Finland, presumably by Germany, has caused much resentment and consternation which is expressed by the whole press.

RUSSIA.

A Slight German Advance.

Austrian Advance Checked.

PETROGRAD, December 17.

An official statement says:—The enemy in the Mlava Region has been driven back towards the frontier. Obsolete German attacks have been made throughout the day on the left bank of the Vistula and our troops have retired a little near Sochaczew. Our counter-attacks elsewhere have kept the enemy in his positions. Progress of Austrians advancing from beyond the Carpathians has been checked.

GERMANY.

The "Kormoran."

Disarmed at Guam Island.

CAIRO, December 17.

The Port Officer has received information from the Naval Intelligence Officer, Colombo that the German armed merchant cruiser "Kormoran" had been disarmed at Guam Island in Ladrone Archipelago, Pacific.

TURKEY.

Bombardment of Dardanelles.

SOFIA, December 17.

There are about ninety wounded Turks in the hospital at Chanak as a result of the bombardment of the Dardanelles.

Turks in The Gulf of Saros.

ATHENS, December 17.—(2-10 P. M.)

The British Fleet, on Sunday, bombarded the Turks concentrated in the Gulf of Saros.

The Arab Army.

Refuses to Fight.

LAHORE, December 17.

The following is a C. & M. Gazette cable:—The "Daily Mail's" Cairo correspondent says that the Arab Army has been giving obvious signs of unwillingness to fight the English and Arabs are being replaced by Turks.

German Tricks.

To Catch Popular Favour.

LONDON, December 17.

In order to gain Turkish favour and to impress Moslem masses the Germans have persuaded the Turkish that they have embraced Islam. They enter mosques and go through the pretence of prayer. German sentinels are posted outside Mosques and travellers from Jaffa report that German Officers wear arm bands inscribed in Arabic. "There is no God but one God and Muhammed is His Prophet."

TELEGRAMS.

Turkish Offensive and Complete Defeat.

LONDON, December 17.
 PETROGRAD:—The Turks considerably reinforced from Baghdad by Army Corps and new formations took the offensive in the Euphrates valley and the region of Van-series. Actions of secondary importance developed which invariably resulted in the defeat of the Turks and their retreat with heavy losses in killed and wounded, guns and ammunition. The Ottoman forces are consequently seriously demoralised.

AUSTRIA.

The Indian Prisoners of war in Austria.

Good treatment accorded:

BOMBAY, December 17.
 The Bombay Government have published a communication received by them from the American Consul here enclosing another communication from the American Consul at Trieste, with regard to the Indian prisoners of war there. These are 37 in number namely 28 from Calcutta and 6 from Bombay and are stated to have been employed as stokers on the "Soma" of the Societa Di Navigazione Libera of Trieste. It appears that they are confined in Schlorsberg castle, Trieste, where the conditions are good and the Austrian authorities have given them warm garments and supplied them with food in a manner agreeable with their religious faith, most of the men being Moslems. The American Consul gave them money for cigarettes and promised to collect for them further warm clothing and supply of winter shoes.

Advance into Hungary.

Austrians in the Carpathians.

LAHORE, December 17.
 The following is a "C. and M. Gazette" cable:—
 LONDON, December 14.
 Russians in the Carpathians by both the east and west of the Dnieper have penetrated some ten miles into Hungary. It is now admitted in Petrograd that the Austrians are again on the ridge of the Carpathians. In this district Vienna claims to have retaken new Sandoe.

Russian Casualties.

The "Times" Correspondent at Petrograd says that the Russian casualties around Lodz do not exceed 20,000.

Serious Internal Disorder in Austria-Hungary.

LONDON, December 17.
 ROME.—The situation in Austria-Hungary is already critical owing to the defeat by Serbia being rendered more serious by the internal disorders in Vienna, Prague and Budapest. In Vienna crowds demonstrated before the War Office protesting against the manner in which the war was being carried on. The demonstration in Prague assumed a separatist character.

ITALY.

The Hodeidah Incident.

The Porte Complies with the Demands.

ROME, December 17.
 Baron Sonnino announced in the Senate that, as a result of Italy's demands, the Porte had instructed the Governor of Yemen to send the British Consul at Hodeidah immediately back to the Italian Consulate and prosecute those responsible.

THE COLONIES

Moslem Loyalty.

LONDON, December 17.
 TRINIDAD:—The Moslems have passed a resolution expressing their sincere devotion and loyalty to the King Emperor saying they have no sympathy with the Sultan and are ready to shed their blood for the honour and prestige of the British Flag.

UNITED PROVINCES.

The "Cormorant" at Guam/Adrones.

Asked to Quit in 24 Hours.

WASHINGTON, December 17.
 It is officially stated that the German armed merchantman "Cormorant" arrived at Guam/Adrones and has been given twenty four hours to leave or she will be interned.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

DELHI.

THE SECRETARY OF STATE'S CABLES.

A Summary of the Situation.

The Eastern Theatre.

DELHI, December 17.
 The Viceroy has received the following from the Secretary of State, dated 16th December:—

TELEGRAMS.

In the Eastern theatre, interest round the region south of Cracow where a critical battle is impending and towards which the Germans are moving by rail and Austrian columns are crossing Carpathians. Between Lovicz and Vistula there is still fierce fighting in which Russians report some progress but over the remainder of the front comparative quiet prevails.

Defeat at the Hands of Serbia.

The Austrians officially acknowledge the evacuation of Belgrade. The Serbian Communique says that the Austrians fled in great disorder across the Danube.

The "Times" says:—The Austro-Hungarian monarchy has survived many deep humiliations but has never had to face a more bitter blow than this second signal defeat by a little Serbia.

The British Submarine Exploit.

The British submarine exploit of blowing up the Turkish Battleship in the Dardanelles excites the enthusiastic admiration of Italy, France, Russia and America.

American View of Germany.

The "New York Times" appeals to the German Americans to inform the Germans how low the Imperial militaristic ideal has fallen in the world's esteem and says that the world cannot and will not let Germany win. With her dominating all Europe, peace and security would vanish from the earth.

Indian Army Casualties.

In France and Belgium.

DELHI, December 17.
 The following are the names of officers in the 29th list of casualties reported from France and Belgium:—

Wounded.

15th Sikhs:—Major C. A. Vivian.
 39th P. W. O. Central India Horse—Captain J. F. Todd. (Unofficially reported).

In British East Africa.

The following are the names of Officers in the fourth list of casualties reported from British East Africa:—

Missing and reported wounded:—96th Infantry Subadar Jaipal Singh.

Wounded.

2nd Kashmir Rifles, Subadars Chatter Singh and Randhir Singh, 3rd Kashmir Rifles, Lieutenant-Colonel Durga Singh Bahadur and Jamdar Tula.

In the Persian Gulf.

The following further casualty is reported from the Persian Gulf:—Slightly wounded 110th Infantry Captain L. H. Branson.

Government Servants and

Volunteers.

Furlough Pay Sanctioned.

DELHI, December 17.
 Furlough pay (in addition to army pay and allowances) is sanctioned for Government servants permitted to proceed on active service outside India as Volunteers and also other concessions, the general effect being that they will not suffer as regards civil pay or pension hereafter.

CALCUTTA.

A Boiler Explosion.

Machinery Damaged.

CALCUTTA, December 17.
 A serious boiler explosion occurred at Dum Dum station this afternoon resulting in serious injuries to a gas porter. One of the generating engines exploded damaging a lot of machinery and smashing a spare engine. An attendant was hit by the flying debris and he was removed to hospital in a precarious condition. Some gas took fire and ignited the cross bridge but the flames were quickly got under. The damage is estimated at Rs 10,000.

SIND.

Karachi Freight Market Report.

KARACHI, December 17.
 Freights are quiet with little doing the exporters being chary of taking further tonnage until the decision of the Government regarding wheat export is made known.

PUNJAB.

All well on Peshawar Border.

LAHORE, December 17.
 Apropos of wild and baseless rumours about the insecurity of life and property in Peshwar Rai Bahadur Harji Mal, a well-known banker of that city, writes to the "Tribune" stating that everything is normal and quiet there, that many Afghans and Pathans joined the British regiments, that the Mahter of Chitral has contributed to the Imperial fund, that the Nawab of Dir greatly respected Major Keen, Political Agent, Malakand, and that the Swat tribes are anxious to come under the British rule.

TELEGRAMS.

The Cotton Situation.

In the Punjab.

LAHORE, December 17.
 The "C. and M. Gazette" understands that the position in the Punjab with regard to the cotton crop is not acute. Such Zamindars as are not content with the prices obtainable at present are prepared to hold stocks for rise in prices which they anticipate is likely to occur sooner or later. The crop this season has not been good owing to heavy rain but the Zamindars after several good years are in a strong position. There is consequently not likely to be any need for Government action.

Stop Press Telegrams.

(UNCORRECTED.)

Alleged Assault on an Estate Superintendent.

CALCUTTA, December 18.
 News of an alleged serious assault on the Superintendent of an estate near Kotagiri is in circulation here. It appears that some persons at night entered the Superintendent's house and alleged to have assaulted him. The matter is being investigated by Kotagiri police.

Grant to the Municipality.

COONOR, December 18.
 The Municipal Council lately applied to the Government for an annual grant of five thousand rupees for the maintenance of roads. The Collector in forwarding the application remarked that the Council should have to spend more on communication owing to the increased motor traffic but was unable to do so for want of funds. The Government declined and saw no reason to increase the grant stating that the Council does not levy all the taxes at the maximum rates authorized by the Madras Hill Municipalities Act. The Council had been treated liberally in the matter of the grant for the new hospital. The conditions of roads would seem to be susceptible to further improvement without additional grant with more efficient supervision.

Paris Communique.

LONDON, December 18.
 Official Communique issued in Paris last night said that we have gained ground to the north of the Ypres on the Menin road and to the south and southeast of Bixschote. We debouched north-east of Arras and reached the first houses of St. Laurentblangy. We have made appreciable progress at Oulliers Laboiselle Mametz and Maricourt in Bapaumspenne region. Nothing noteworthy has occurred between Somme and Vosges.

Reduction of War Insurance Rates.

LONDON, December 18.
 Official attitude towards naval raid on Wednesday is shown by Board of trade's reducing war insurance on coastal shipping from twenty shillings per cent to fifteen for a single voyage and from forty to thirty for three month's policy.

All-India Weather

SIMLA, December 18.
 Weather is still slightly disturbed in Northwest India but no rainfall has occurred. The conditions remain unsettled in the neighbourhood of Andamans.
 FORECAST:—No great change.

పరామర్శించి ప్రకటనము.

లండను, డిసెంబరు 18:—విన్నపాన్ని పొందినందున నధికారు లిటుల ప్రకటించిరి. మినియను రాజమహర్షమున యిష్టిన కుత్తమునను విక్రయింపి కిచ్చివడి. దాగ్గెయముల యందును మేము ముందుకు పోగిరితిమి. ఎర్రానునకు ఈనాన్యముగ మేము క్రమవలెబడి నెంబులార్చుట యింగి లాని ప్రభుగృహ పత్తి నివేరితిమి. దాగ్గెయము నెగ్గోన ప్రాంతమున ఓవిల్యరె బొయి నెల ముమెట్టు మెర్రికోర్టు లో మాకనుకూలము కలిగినది. సోము వాన్యెలయభ్య ముఖ్య విషయ మేమియును జరిగియుండలేదు.

యొద్దపుట్టిమాల్వే తగ్గించబడుట.

లండను డిసెంబరు 18:—ఇటీవల జరిగిన సాహిబాగ్ సము వలన నధికారుల భవమున కలిగిన మార్పిందువలన తేలు చున్నది. ప్రేక్షకులైనవారు సముద్ర తీరపు పట్టణముల యందు వ్యాపారముచేయు సాకలకు యొద్దపుట్టిమాను ప్రతి యొక్కొక్క ప్రమాణమునకును 100 కి 50 పిల్లింగులనుండి 15 పిల్లింగులను 3 నెలల వాయిదావలను 40 నుండి 30 పిల్లింగులను తగ్గించిరి.

అత్యుత్తమమైన మదరాసు విత్టర్బనులు

మంచి పట్టుకొను. చక్కని జల్దారుతోను చేయబడినవి. ఎక్ర తలపాగలు, ఒక అంగుళము బంగారు జల్దారుగలవి. ఇవ్ నైక్యదులకు బాగుగా పనికివచ్చును. మైసూరు మాదిరిగాని, మదరాసు మాదిరిగాని కోరిన మాదిరి వంపబడును. ధర రూ. 7-0 తుక్కి ఎక్ర నైక్యగుడ్డ టప్పును, మైసూరు మాదిరిగాని మదరాసు మాదిరిగాని పెద్ద నునుమ్యులకు అనేక రంగులతో జేయబడిన తలపాగలు ఒక్కొక్కటి 5-8 మైసూరుగాని మదరాసుగాని మాదిరి. ఎరుపు, రోజూ, నీలము, తెలుపు వగైరా రంగులతో 6-0 బలమైన తలపాగ పెట్టె జసానురంగు వేయబడినది. 1-0 అర్ధరూలు పంపునపుడు తలయొక్క కొలత పంపును. సగముచాడ్చి అడ్డాన్సు ముందు పంపవలెను.

ఎస్. ఇస్మాయిల్ అండు సన్,

ఆర్మీ, వాలంటీయర్, పోలీసు కంట్రాక్టర్లు, 67, మూరు వీధి, మదరాసు. S. ISMAIL & SON, Army, Volunteer, and Police Contractor, 67, Moor Street Madras.

వనోషధి సా ర్వాపరిల్లా

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్ళ పోట్లు, పాతనాయువుపోట్లు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక పీసామును వాడిన తోడనే శరీరములో నెకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు పీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కు ప్పు కు మండు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారత మధువల్లి(త్రాగుటకు మందు) వాగవల్లితైలము వైపుతకు మందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవు మందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫనసవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

చక్కని నువాసనగల పెంటులను ప్రేమించువారు ఆటోదిల్ బహారు (జిబ్బెన్)

అనుప్రాప్త్యోయుల నిశ్చేకింపబడిన అత్తరుపయోగింపవలయును. మనోహరమునది, మహాసనగలది, చాలకాలమువాసన యుండునది, ఏన్నరచబడిన కొన్ని పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినది. ఇందు మద్యసారము చేర్చబడలేదు. చేతిరుమాలు స్నానగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని బొట్టుల వేసిగొనినయెడల మహాసనతోగూడిన పూలతోట లోనే గూర్చున్నట్లుండును. ఈ యద్భుతమైన చేయిరకముల పుష్పములనుండి తీయబడిన అత్తరుయొక్క ఈ వాసనను భరించుటకు అబోడితోటచోత ఇక్కడ ని మీదగిరినన్న సాపురేషను నడుగవలయును. వారితావున రెడే మాట్రా యుదు. చిన్నబట్టి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతియిది 0-12-0, స్ట్రాబెన్నుఅత్తరుల పెద్దపంజుబుట్టి 1-2-0. ఈయత్తరుల మరగడెట్టిలడి ఫులుపును లాగుచుండు కాళ్ళు దడక 1-3 0-10-0 ని ఏ ధుప్పొనువారే భరించవలయును పోలు ఏదెట్లు-అంగ్లో ఇండియన్ డ్రస్ కలెక్టర్ కంపెని, 155, జామా మసీదు, బొంబాయి.

మదరాసు ఏజెంట్లు:- మెహత పునహ్ త్రం మూర్తి, కెం 29, వై నానాబాగ్ హోట్లు, ప్రదర్శనబారునహిపం, మదరాసు.

కళ్యాణ ధృతియు.

ఇది శ్రీలహరితి కల్పవృక్షము శ్రీలు సకలముః బహిష్కాకుండుట, మయిల సరిగా పోకపోవుట. మేహవ్యాధులు, తలనొప్పి, అశక్తి, సంతానహీనత, మలబద్ధము మనుష తోగము, ఋతుశూల, మొదలగు శ్రీలహరిధులను నమృతము గా కుదిర్చి సంతానవతులను జేయుటలో అద్వితీయమయినది. 4 పీసాలు చాలును; పీసా రు 1-4-0 4 పీసాలురు 4-8-0.

భారతీయ బాలామృతం:- ఇది బిడ్డలకు అమృతతుల్యము. అబీర్ణము, గర్భవాతము, పురాణబ్యరము, కృశత్వము, మొదలగువానిని హరించి మంచి బలము, శీఘ్రశక్తిని కలిగించి చిడ్డలకు పులిపిలకలె తెంచును. పీసా రు 0-8-0; 6 పీసాలు రు 2-8-0. ముత్యరంజన తలనూనె:- ఇదిమిక్కిలి పనిమళి, గలిగి పూలవాసనకు గుప్పించికొట్టు చుండును. పెంట్లుకలను చక్కగా పెంచును. మృదుత్వమునిచ్చును. మొదలకు చల్లది పీసా రు 0-8-0; 6 పీసాలు రు 2-8-0.

అర్ధరంగులతైలము:- దీనిలో తలఁగంటుకొనినతేక రాచ కొనిన, తలనొప్పి, పొన్నుపుపోట్లు, కండ్లమంటలు, ముండు, మొదలగువానిని హరించి మొదలకు చల్లదనమునిచ్చి పెంట్లు కలను చల్ల పఱచి పెంచును. మహాసరంగులను. పీసా రు 0-8-0 (6 పీసాలు 1-14-0) బొమ్మ పీసా రు 0-2-0. వి.వి. భర్తూల తయ్యకము. పి. పి. పి. అండుకో. అయ్యుర్యద సమాజం. హిందూ గుంటూరుజిల్లా

మోహిని తైలము.

5 తులముల నూనెగల సీసా 1-కి వెల 0-12-0 లు ప్రృ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

మొదలకు చలువజేయును.

కండ్లకు చలువజేయును.

కెండుకలు పెంచును.

కెండుకలు రాలకుండును.

కెండుకలు నునుపులేరును.

మనోహరముగా నుండును.

మహాసన గలిగి యుండును

వేలకు వేలు

సీసాలు విక్రయము.

తప్పకకొనుటయత్నము

ఇది మనోహరము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదర్శు, ఉద్యోగ గ్రంథులు మొదలగువారికి సుఖాద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును.

అమృతాంజనము డిపో 109, ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి 6, 7 తంబు పెట్టివీధి, మదరాసు.

సర్వ జీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంజీవినటి ఒక వనమూలిక. ఇదియే మన పూర్వికుల అతిరహస్యపు బోషధము. దీని ప్రభావము కనుగొన వలయునన్న రాత్రి పడుకొని పురుషులకు పుష్ప కొనిన కొన్ని నిమిషములలో దాని ప్రభావముకనపడును. నపుంస కత్వము పోగొట్టుటకు ఇంతకుమించినది లేదు. జగన్మోక్షియ దుర్గవిద్యోగము చేత మూత్రద్యారంబులకు సంభవించెడి అనేక వ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజుపంటిని. రక్తమును పుష్టపరచి నరములకు పురుత్వము దేహమునకు బలమును వాంతియు నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంట నాశనము చేయుటలో సంజీవినటి "స్వర్ణజీవన్." ఇది శ్రీరా, పురుషులు, బాలురు పృథ్వుల అంగుళము నుపయోగించవచ్చును. ఇది పుష్పకొనినయెడల ముదిమి కలిపి మిగుల బలమును అయ్యుర్యధియు కలుగును; తల తిన్న 1-కి 2-0-0; పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ప్రాఫెసర్ డి యన్ నాయుడు, (13-5-14) కలియుగబిమ. 16. కృష్ణపు మొదలివీధి, తిరువల్లి క్కే.డి, మదరాసు.

Advertisement for a bicycle. It includes an illustration of a person riding a bicycle and text in Telugu describing the bicycle's features and price. The text mentions 'బహు వేగముగాను సులభముగాను' (fast and easy) and 'పోపునటువంటి బలమైన నైకము. 59 రూ' (strong like a horse, 59 rupees). The address is 'వాట్సన్ అండు కంపెని, 164, బ్రాడ్వే, మదరాసు.' (Watson & Co., 164, Broadway, Madras).

మూలశంకకు తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-12 0

మూలశంకవలన ఆసనమువగ్గర చర్మము లావుబారి క్రమముగ చిన్నచిన్న మలలు ఏర్పడును. ఇదిపైత్యకోశపు మందతవలన (Torpil liver, గలుగును అతికాక, బడలిక, విశేషకాలము ఒక చోట కూర్చుండుట, మలావరోధమువలన బహిర్గతమునకు పోయినపుడును ఇతర సమయములందును రక్తముపడును. విషవక కొంతకాలమువాడిన మూలశంకరోగము తగ్గగలదు.

అమృతాంజనము డిపో 109, ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి 6, 7 తంబు పెట్టివీధి, మదరాసు.

హిందూదేశైశ్వర్య చరిత్రము.

శ్రీరమేశ చంద్రదత్తు గారి యొకచరిత్ర కిది తేజుగల సంగ్రహము. హిందూదేశ దానిద్రవ్యస్థితికి గారణము లిందు కనపడును. ప్రతి ౧-కి అణాలు. ర. శ్రీరంగరామవిజయము:- రసవంతమైన శ్రోతనవల. శ్రీకృష్ణదేవరాయని సంతతిలో గడపటివాడు దీనికథానాయకుడు ప్రతి ౧-కి అణాలు. ర. తపాలు వేలు. వలయువారు "యస్. వి. రంగాచార్యులు. 83 వరదామిత్రియప్పకోవీధి, చెన్నపురి." అని వ్రాయవలెను.

ప్రపంచ చరిత్ర.

రెండు సంచికలు వెలువడినవి.

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగా భాషలో తగినపటములతో కథలవలె న్నవ్వవచ్చును. చందాపద్ధతి సంతకమునకు (రమారమి 500 పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0 (పోస్టేజితో సహా). ప్రచేత రుసుములేదు. సంవత్సరము చందా ముందుగ స్వీకరింపబడును

వలయువారు:-

గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ., విశాఖపేట, మదరాసు. అని వ్రాయును

స్పెన్ వర్క్.

ఇది 120 పేజీలుగల పుస్తకము.

ఇది ఎలిమెంటరీ స్కూల్స్లో ఒకటిమొదలు అయిదవ గ్రాండ్ల వరకు చదువు చాలావరకు, ఉపాధ్యాయులకును, బయినింగు టీచర్లకును మిక్కిలి యోపయోగమైనది. ఇందు 125 చతుర్ముఖములు, త్రిభుజములు, సమాంతర చతుర్ముఖములు, విషమ చతుర్ముఖములు, విషమకోణ సమచతుర్ముఖములు, పంచభుజములు, ఏనియొక్క వైకాల్యములను కనుగొనట, సూచి కొలత వివరించెడి, మొదలెక్కలు అభ్యాసములును ఉన్నవి. ఇట్టి పుస్తకము ఇదివరకే తెలుగున లేలేదని. ప్రతి ఉపాధ్యాయునికదన తప్పక యుండవలెను. దీనివెల ఎనిమిది అణాలు.

ఒకడెనకు పుస్తకముల మీద ఒకపుస్తకము కేహిమను ఇచ్చుచును. భాగవత చంద్ర-పద్మరాజ ప్రణీతము వెల రు. 4-8-0 అయివారలు ఈక్రింది ఆగ్రహముగ వాసి తెప్పించుకొనవలెను కర్రా జోగయ్య టీచర్, బోర్డు హైస్కూల్, అమలాపురం. గోదావరి జిల్లా.

తామర తైలము.

డబ్బీ 1-కి రెల రూ. 0-6-0. 12-కి 3-8-0

మా తామర తైలము బిక్కడబ్బాను ఆరు అణాలకు కొని నాలుగు పైదు పారులు రాచినయెడల తామర నిర్మాతలమగును. నయము కాని యెడల మీ ఆరు అణాలు తిరిగి తీసికొన వచ్చును.

ఈ నేక సంవత్సరములు, మా సమయ పాదపడి వారు దీనివలన లక్షణము సుఖము పొందిరి. హా! నిదురపట్టక బలము బలమును అనన్య పా వానికైకను వస్తు.

అమృతాంజనం డిప్లోమెంట్. 102, ప్రెజిడెంట్ బౌండ్లాయి. 6 & 7, తంబుచెట్టి వీధి, మదరాసు.

సుపీరియర్ లీవర్ జ్యూయల్స్ వాచ్. గొలుసుతో సహా ధర రూ 3-0-0. పోస్టేజీ 0-4-0. దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.

ఈ గడియారము దయమీద మాకంపెని పేరు ఎట్టినికొరలో ముద్రింపబడి యుండును. ఇది చూచుట కందమై తలచిన మన, డబ్బుప్రూఫ్ అను గ్లాసు దోమునగలిగి మొరటుపహలకు దగియుండును. వెట్రెమార్త లో భాగమన గ్యారంటీ చీటి అతికించి యుండును. సీను నుండి

మార్తె తయారుచేయుచున్నది. కాని నెవరియొద్దను జిక్కుదు. ఒక రోక్కరును తీయుదురును తలపుతో తక్కువ వెలనుంచి తీసి. చాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడియార మిదియొకటియేయని యనభవంబున దెలియును ఇదియు ఈ నేక గడియారములు ఖర్చయి యొగ్గతాపత్రముల నంది యున్నది. ఒకటి తప్పించి చూడుడు. మా పట్టణమున ననేకులు కొని సంతసింపిరనిన, నేనుమాట లెందుకు? సుపీరియర్ వాచ్ కంపెని, బోనువాక్సు నెం. 167, మద్రాస్

విశ్వాదరమును విసుగుపట్టింప నిదియునగు

తెలుగు నవలలు.

లీలా లేక సుకేంద్రనగరము: ఇందు శ్రీల మనోహర యశోదర్—ఇం దొకయాదుని తన మగనివైయల యనురాగ మనకై పడరానిపాట్లుపడి యున్న తప్పిడిచెచ్చును 0-12-0 మనోదర్శన—మగడు పట్టణ రాక్షసునికై జిక్కుకొన తల సామర్థ్యముచే విడిపించి, శ్రీల పెండ్లిచేయును. 0-10-0 జగదేవరంధ్ర—అన్నకై పడరానిపాట్లుపడి యున్న తప్పిడి చెచ్చు సామర్థ్యవతి కథ ... అ. 0-10-0 సహోదరవాంఛ—తమ్ముడు బుద్ధితో కలహించినను అన్న సహించుటయు ననుటకు బోధించును. అ. 0-4-0 అత్తలారాటమున కోర్కెనికోడండ్రపలాపము.— అత్తలు కోడండ్రు వాధించు విధములగుట. అ. 0-2-0 కలయు వారు:— కణ్ణం బుక్ డిప్లో, 6, నెంకటేశు శ్రీ వీధి, సామలకారు పేట, మదరాస్. ఇవియేగాక యితర నవలలు కథలు పంపమనినను పంపుదుము.

జాతక సర్వస్వము.

ఇది జ్యోతిశ్శాస్త్ర విషయమై ఆలాలగోపాలము ముఖముగా తెలుసుకొనుటకై మాచేయు ద్రింపించి చుకటింపబడినది. దీనివలన జాతకముల నిషయ మును మిక్కిలి సులభముగా తెలిసికొనవచ్చును. గ్రంథము ధర్మసరికాశములమీద నుండరముగా నచ్చుచేయబడినది. ప్రతి 1-కి రూ 2-0-0 లు. పోస్టేజీకొనువాచ్ భరించువది. వి.పి.గా పంపించబడును. వలయువారు:— (16-11-14) మ-రా-రా-శ్రీ దిగవల్లి వెంకటగోపాలరావు గారు కపిలేశ్వరపురం యెట్టేటుమాజూరు అగ్గిను నూజువీడు. కృష్ణాజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

22 వ నైగల (సవరము) బంగారు. (ఇందుకు పూచీపడగలము)

గెజల్ నాగర

1 1/2 సవరము యెత్తు

రెల రూ. 30-8-0.

మతీము వివిధములగు బంగారునగలు, వెండినగలు, రాళ్లు చెక్కిననగలు, మన్నగునవి ఈ కింద పేర్కొన్న వర్తకులవద్ద దొరకును. గోరువారికి క్యాటలాగులు ఉచితముగ పంపబడును. సదరక్ ఇండియా జూవలరీ మ్యానుఫాక్చరీంగ్ కంపెనీ, 487, టంక సాలపీధి, సామలకారు పేట, మదరాసు The Southern India Jewellery Manufacturing Co., 437, Sowcarpet, Madras

మంచితరుణము.

కలపవర్తకులకును, యిండ్లుసరంచి అనగా బల్ల కూర్చుచేయుచుకొను వారికిని. పాలవంచ సంస్థానము వారి రాజ మండ్రముకాంకలప దిపోలో నిలవయున్న బండారు, మొగజేప తునకలు (4 గజ ములుపొడవుగలిగి బల్లలు కోయించుకొనుటకు అనుకూలము గాను గుండ్రగాను ఉన్నవి) 1915 సంవత్సరము జనవరినెల లో నిలవసరుకు వడలివేయుగల తలంపుతో మిగుల సరసముగా యిచ్చుబడును గనుకవలయు వారులు వచ్చికోసకొన గోరు చున్నార.

N. B. ఈ రెండు జాతుల కర్ర ద్వారా, విటికి కమ్మలకున్న తలంపు బల్లలు, కిటికీ బల్లలు మొదలగు వాటికి సహజకృతముగ నుపయోగింపబడు చున్నవి.

దంట్టులక్ష్మీకాంతం. డిపో ఏజంటు రాజమండ్రి.

పోస్టేజీ సహా ఉచితము.

వీరవర్మరాజును మాలినియును. ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే మానసోల్లాసము కలుగ జేయుటయే గాని ఆ రోగ్యమునకు కావలసిన స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను లిందుదెలిపి యున్నాము. కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

బాగునీయక తక్షణమే వ్రాయుడు.

వైద్యశాస్త్ర మజిలీకర్ గోవిందజి, ఆతంక నిగ్రహ కౌషధాలయము, 22, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

పాకెట్ లీవర్ వాచ్. దీని ప్రయాణ 5 బహుమతులతోటి రూ 2-14-0 లు మాత్రమే. 6 సంవత్సరములు గ్యారెంటీ యిచ్చబడును.

ఈ వాచ్ బలిష్ఠమైన లీవర్ మనో లేక బాణ్యమైన యంత్ర సామానులతో రయారై యిచ్చు దే సూతనముగా వచ్చి యున్నది. కొంచెమైనను కృత్యాసములేకుండా సరియైన కాలక్రమము చూపించు వాచి యిదియే, మిగుల నుండరమైనది. దీని 6 బహుమతులవీరం:— (1) బాణ్యమైన చేతిగుడ్డ, (2) పరిమళమైన అలైరు సీసా, (3) సర్వాకారమైన ఉంగరము, (4) గడియారపు గొలుసు, (5) వివిధమైన స్టీలుసెట్లు (6) దిక్కులుచూపేడు కంపాను.

దయచేసి ఈవిలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు. వి. ఆర్. వెంకటరమణ అందు కంపెని, నెం. 7, కోపు కంకటాచలయ్యర్ నందు, మద్రాస్.

మంచినయము! నేననేలా ఖర్చుపడినది!! నానక దొరుకవు!! ఈపంచలు కొనువారికి, పంచ 1-కి అత్తలారాటము: కోర్కెని కోడండ్రపలాపము అను గ్రంథముకటి ఇనాము. మేలైన జపాక పట్టుపంచలు.

అనేక పంచలు కర్చుపడినందు: నుత్తుం ధరలు తగ్గించియున్నాము, వాచకులారా! శృంగారమున్ను నాగరికతయున్నుగల మేలైన జపాక పట్టుపంచలు పంపగదినమట అనం దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినది పోగా మిగతొద్ది పంచెలము! తమ యున్నది. ఇందులో ఎరువు, కచ్చు, ఆకుపచ్చ, రోహ, మేనువర్ణం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. క్లాఫ్ నీయమైనవి, త్వరపడుడు. రీక్షమారనిడివిన్ని 2 1/2 మార వెడల్పుగల పట్టుపంచ 15 2-0-0 కంచ 1-కి తపాలఖర్చులు ... -0-4-0 డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇనాం.

టి. సీతారామ మొదలియార్, 3, కందప్ప మొదలివీధి, తిరువల్లి క్లెయి, మదరాస్.

చదువలేగిన ప్రకటన. కొసల్య, సరస్వతి, నులూచన చరిత్రలు రూ 0-5-0 కలభాషిణి - చంద్రకేళి నవల 1-కి ,, 0-8-0 మద్రాసునస్యము 1-కి రూ 0-12-0; పీక ,, 8-2-0 పాతకాల పుస్తకములు, ఆంధ్రగ్రంథములు దొరకును. N. V. & Son. 87, రామస్వామి వీధి, మద్రాసు.

వైద్యవాయువుల సంహరించునది. లవంగామృత మొక్కటియే. ఇది కడుపు వుబ్బరము, కడుపునొప్పి, ప్రకృతినొప్పి, రొమ్మనొప్పి, పులికేపులు, మలబంధము, కడుపు దొంచుట, దోబ, ప్రేగులజుచుట, అరుచి, మందాగ్ని, వీనిని గుదిర్చి ఆకలిని, ఆరోగ్యమును తప్పక గలుగజేయును. తేనెయెడల ఖరీదు త్రిప్పి పంపగలము. ఖరీదు డబ్బీ 1-కి పోస్టేజీవివా 0-8-0 బయటి యూర్లకు 4 అర్జుణాబిళ్ళలకు మాదిరిపంపబడును. "లవంగామృతం" 24, నమ్మాళ్వార్ వీధి, మదరాస్.

సింహం లూడియానా పాలయంగువ 12 తులముల డబ్బా 1-కి రూ. 1-0-0.

P. N. SIMHAM & CO. AUDIAPPA NAIDU MADRAS

వి. యక. సింహ అండు కంపెని, 26, ఆదియప్పనాయనివీధి, నుడ్యోను.

ఉష్ణమును కలిగించునట్టి, ఉడికించునట్టి అన్నిరకముల కట్టాపులను మదరాసు రాజధానిలో: అన్ని కంపెనీలకన్న ముకంపెని గొప్పదియ, సమృద్ధిమయినదియ నయ్యున్నది. ఇది మాకు ముఖ్యమయిన పనియగుటవలననే మాభాతాదారులకు మిక్కిలి స్వల్పధరలకు మేము యవ్వగలిగియున్నాము. సర్వసాధారణములగు కొన్ని మూదిరిలను గమనింపుడు.

నెం. 100 (detachable) (కట్టముగల, కట్టము లేని) 2 బర్నడలు సహా యిచ్చబడును. డిటా బల్లెంపిడుగు నటి యువోగీయులకు కడు ముఖ్యము. టిక్ వెల్టె సహా 6 రూ. 9-8-0 నెం. 45. 48 రూ నూతనముగా తయారుచేయబడినది నెం. 11 రూ మాదిరిగానుండును. టిక్ వెల్టె సహా వెల రూ 3. నెం. 200 పాకెట్ స్టాప్ చిన్నదియు చెయి ఇముడ్చు గలదియు టిక్ వెల్టె సహా వెల రూ. 5-11-0 కే ఎస్. పి. జి, 180/18 బ్రాడ్వే, మదరాసు, వర్తకులకు ప్రత్యేక పుధలు యిచ్చబడును.